

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, VASARIS — FEBRUARY 1, 1982

Nr. 26

AUSRA Nr. 23 (63)

MURAVJOVAS VAKAR IR ŠIANDIEN

(Tęsinys)

Po pirmojo Lietuvos — Lenkijos valstybės padalijimo 1772 m. Rusija gavo žemes anapus Dniepro aukštupį su Polocko, Vitebsko ir Mohilevo miestais. Jai tekė apie 100.000 Romos katalikų ir apie 800.000 unitų. Tuomet Jekaterina II paskelbė dekretą: Naujesiems pavaldiniams paliekanti visišką tikėjimo laisvę, nesikišanti į jų dogmas ir kanonus ir jų Bažnyčiai tvarkyti nustatanti šiuos dėsnius: Daudžiama skelbti popiežiaus bules ir kitokius jo ir jo įstaigų raštus; visi jie turi būti pristatyti valstybės vyriausybei ir, tik jos patvirtinti, gali būti skelbiami; viešoms imperijos katalikams bus įsteigta viena vyskupija, kurios vyskupo valdžioje bus visos parapijos ir vienuolynai.

Šiam dekretui įvykdyti imperatorė paskyrė administratorių — Stanislovą Baužą — Sestrencevičių. Tai buvo žmogus įtakingas, bet ne per daug atsidasęs Bažnyčiai. Jis buvo konvertavęs, kilęs iš smulkio bajorų kalvinistų. Vilniaus vysk. J. Malskis, įšventintines jų vyskupo, pasitūse savo igitotiniui valdyti tos Vilniaus vyskupijos dalies, kuri buvo tekusi Rusijai. 1773 m. Sestrencevičius prisistatė Jekaterinai II. Jam Jekaterina II tarė: „Aš noriu, kad tamsta nedarytum pusiau savo paklusnumo. Aš žinau, kad Romos kurija turi didelių pretenzijų“. — Sestrencevičius atsakė,

kad Sv. Pauliaus įsakymas esąs labai aiškus, ir geras krikščionis negali kitaip elgtis. Reikia klausyti valdovų ne tiek iš baimės, kiek dėl sąžinės, ir jis klausys tik jos imperatoriškos didybės. Sestrencevičiui nepatiko, kad Roma nepripažįsta vyskupams absoliučios valdžios, kurios jis norėjo ir siekė.

Turėdama tokį žmogų, Jekaterina II ėmė galutinai tvarkyti Katalikų Bažnyčios reikalus Lietuvoje. 1773 m. ji paskelbė Baltarusijos ukazą, kuriuo įsteigė vyskupiją su sostine Mohileve. Vyskupo paskyrė Sestrencevičių. Popiežius norom nenorom turėjo sutikti su įvykiu faktų.

Tais pačiais 1773 m. popiežius Klemensas XIV bule „Dominus ac Redemptor noster“ jėzuitų ordiną panaikino. Kad ordinas būtų uždarytas, bulė turėjo būti paskelbta kiekvienoje vyskupijoje. Jekaterina II bulės skelbti neleido, ir jėzuitų ordinas Rusijos imperijoje pasiliko. Taip ji išsaugojo savo naudai jėzuitų mokyklą ir davė atkurti Jėzuitams, kurių spiriamas popiežius buvo tą bulę paskelbęs.

Tokiu būdu Rusijos santykiai su Katalikų Bažnyčia, kai 1795 m. trečią kartą dalijant Lietuvą — Lenkijos valstybę, didesnę etnografinę Lietuvos dalį su Vilniaus ir Žemaičių vyskupijomis teko Rusijai.

(Bus daugiau)

Sadūnaitės kalba Vatikano laikraštyje

Roma. — Vatikano dienraštis „L'Osservatore Romano“ sausio 13-osios dienos laidoje paminėjo „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“, iš septyniolikto šio leidinio numerio cituodamas Nijolės Sadūnaitės žodžius, pasakytus 1975 metų birželio mėnesio Aukščiausioje Tribunole, Vilniuje, kur ji už savo religinius įsitikinimus bei pagrindinių žmogaus teisių gynimą buvo nuteista trejus metus kalėti griežto režimo lageryje ir trejus metus tremties. Nuteistos Nijolės Sadūnaitės paskutinis žodis yra cituojamas ilgesniame Rene' Coste straipsnyje „Evangelija ir žmogaus teisės“. Autorius įrodo, kad žmogaus teisių apsaugojimo sąjūdis yra išaugęs iš Jėzaus Kristaus evangelijos. Straipsnį baigdamas, Rene' Coste rašo: „Šiai temai iliustruoti pačių įspūdingiausių būdų mum atėina į pagalbą nuostabus vienos lietuvaitės moters liudijimas. Tai Nijolės Sadūnaitės pa-

reiškimas ją neteisingai pasmerkusiam teisme: „Ši diena yra laimingiausia mano gyvenime, — kalbėjo teismojui. Aš esu teisiama už „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“, kuri kovoja prieš fizinę ir dvasinę žmonių tironiją. Reiškia aš esu teisiama už tiesą ir meilę žmonėms! Kas gali būti gyvenime svarbiau, kaip mylėti žmones, jų laisvę ir garbę. Meilė žmonėms — visų didžiausioji meilė, o kovoti už žmonių teises — gražiausioji meilės daina. Tegul ji skamba visų širdyse, tegul niekada nenutyla! Man atiteko paveldėti dalia, garbinga lemtis — ne tik kovoti už žmonių teises ir teisingumą, bet ir būti unitaistai! Mano bausmė bus mano triumfas! Gaila tik, kad mažai sąjūdo žmonių pasidarbauti...“ Šiuos Nijolės Sadūnaitės žodžius „L'Osservatore Romano“ autorius cituoja iš 1979 metais Paryžiuje išleisto H. Morand veikalą „Combats pour la foi en URSS“ (Kova už tikėjimą Sovietų Sąjungoje).

Čekoslovakija atgauna auksą

Praga. — Amerika, Britanija ir Čekoslovakija pasirašė sutartį, kuri sugrąžina Čekoslovakijai 18,4 tonas auksa. Už tai Čekoslovakijos vyriausybė sumokės amerikiečiams ir britams 130 mil. dol. kompensaciją už Čekoslovakijoje nusavintą jų nuosavybę. Auksas pateko į sąjungininkų rankas II-ojo Pasaulinio karo pabaigoje, kai nacių kariuomenė išvežė auksą iš Čekoslovakijos bankų.

Vokiečių kancleris grasina pasitraukti

Bona. — Vakarų Vokietijos kancleris, Schmidtas pagrasino atsisakyti, jei koalicijos partneriai — laisvieji demokratai — nepritaris jo siūlomoms kovos prieš nedarbą priemonėms. Kancleris jau antrą kartą kalbėjo apie pasitraukimą iš pareigų. Plyšys tarp koalicijos partnerių šį kartą esąs gan didelis.

Prezidento Roosevelto 100-jo gimtadienio proga spauda rašė apie jo nuopelnus ir darbus. Nuotraukoje „trys didieji“ garsioji Jaltos konferencijoje, kur buvo svarstomas pokarinės Europos žemėlapis ir Jungtinių Tautų organizacijos steigimas. Nuotraukoje: Churchillis, Rooseveltas ir Stalinas.

NIGERIJA RENGIA SI PRIIMTI POPIEŽIŲ

Roma. Vasario mėnesio viduryje popiežius Jonas Paulius II antrą kartą aplankys Afrikos žemyną. Šį kartą jo apaštališkos kelionės tikslas bus du vidurinės Afrikos kraštai: Nigerija ir Gabonas. Nigerijos kardinolas Ekandem, kuris darome su Nigerijos vyskupais šiame dienomis oficialiai lankėsi Vatikane, spaudos atstovams pareiškė, kad Nigerijos vyriausybė ir Bažnyčia su dideliu entuziazmu rengiasi priimti popiežių Joną Paulių II.

Nigerija daugeliu atžvilgių yra pirmaujantis Afrikos kraštas. Pirmiausia, ji kito Afrikos kraštus pralenkia gyventojų skaičiumi, kuris siekia 80 milijonų. Be to, čia yra gana plačiai išsivysčiusi pramonė, panaudojant gausius krašto gamtos turis. Dauguma Nigerijos gyventojų yra musulmanai, bet ir krikščioniškoji bendruomenė yra gana gausi: apie 23 milijonai, iš kurių dar tik trys milijonai yra katalikai. Kardinolas Ekandem pažymėjo, kad Nigerijos vyriausybė, Bažnyčia ir visa tauta su didžiausiu laukia popiežiaus vizito.

Tauta yra tikrai religinga ir palanki katalikų gimimui. Ne tik

Užkasė Suslovą

Maskva. — Michailas Suslovas, pagarsėjęs Ukrainos, Kaukazo ir ok. Lietuvos žmonių „valymais“ buvo palaidotas Raudonojoje aikštėje, netoli Stalino, Jakovo Sverdlovo, Felikso Dzeržinskio, garsiojo „čekos“ ir NKVD vado, Michailo Frunzės, Michailo Kalinino ir maršalo Klemento Vorosilovo. Tuo jis pateko į „garsųjų“ partijos vėliavų tarpą, kur nėra nei Kosyginas nei Chruščiovas, nei kitų „mažesnių“.

Korespondentai ir televizijos žiūrovai matė, koks silpnas laidotuvis atrodė Brežnevas. Laiptais lipant į Lenino mauzoliejų, jį už rankų turėjo laikyti du pareigūnai.

Anksčiau, laidojant žymų Kremliaus „draugą“, politbiuro nariai nešdavo jį karstą. Su slovo jie nenešė, palikdami tą uždavinį jauniems karininkams. Stebėtojai rašo, kad jie per seni karstą nešti.

IŠ VISUR TRUMPAI

— Pakistano užsienio reikalų ministras Agha Shahi atvykęs į Indiją tarėsi dėl nepuolimo pakto. Manoma, kad šie pasitarimai bus ilgi, nes Indijos vyriausybė nepasitiki Pakistanu.

— Respublikonų partijos vadovybė savo 1984 metų konvencijai pasirinko Dallas, Texas miestą.

— Irane vėl sušaudyti 10 vyriausybės priešų Amol mieste.

— Italijos policija, beiškodama pagrobto generolo Dozier, suėmė 34 teroristų organizacijos narius ir rėmėjus, jų tarpe turtingą biznierių. Atimta daug ginklų ir dokumentų, kurie padeda ieškoti kitų įtariamųjų.

— Egipto prezidentas Hosni Mubarak pradėjo kelionę po užsienio sostines. Trečiądienį jis pradės oficialų vizitą Amerikoje.

— Sirijai nepavyko suorganizuoti Arabų Lygos ministerių suvažiavimo. Saudi Arabija ir kitos arabų šalys prisimena, kad Sirija lapkričio mėn. išardė arabų valstybių galvų suvažiavimą Maroke. Prisidėjo nauji įtemptimai Sirijos — Jordano pasienyje.

— Nevados dykumose įvyko pirmas šių metų atominės bombos požeminis bandymas. Iš viso Nevadoje buvo išsprogdintos jau 583 bombos.

— JAV ištrėmė du airus, Airijos respublikonų armijos narius, kurie nelegaliai atvyko į Ameriką iš Kanados. Vienas airis yra britų parlamentarys.

— Philadelphia „Bulletin“, popietinis dienraštis, eįs 134 metus, užsidaro.

— Los Angeles mieste meras Tom Bradley paskelbė, kad jis kandidatuoja į Kalifornijos gubernatoriaus vietą, kaip demokratų atstovas. Išrinkus, jis taptų pirmuoju juodu valstijos gubernatoriumi. Dabartinis gubernatorius Brown kandidatuoja į JAV senatą.

— Ženevoje ketvirtadienį vėl įvyko JAV — Sovietų Sąjungos delegacijų posėdis, užtrukęs 2 val. 25 min. Kalbama apie vidutinių nuotolių raketų apribojimą.

— Žiūrėjus dalyvaus pramonės šalių viršūnių konferencijoje, kuri organizuoja Prancūzijos vyriausybę birželio 4-6 d.

LENKIJA KALTINA JAV-BES ŠNIPINĖJIMU

Varšuva. — Lenkijos televizija pradėjo rodyti penkių dalių filmą, kuriame parodoma, kaip Lenkijoje jau daug metų veikia užsienio, svarbiausiai, JAV šnipai. Neįprastoje spaudos konferencijoje pasirodė trys pulkininkai: Lenkijos kontržvalgybos pareigūnas pulk. Zbigniew Wislocki, vidaus reikalų ministerijos tardymo skyriaus galva pulk. Hipolit Starszak ir karinės prokuratūros pulk. Boleslaw Klis.

Pulk. Wislocki apkaltino Aeriką šnipinėjimu ir pareiškė, kad CIA daug prisidėjo prie dabartinio Lenkijos neramumo, padėjo išauginti antisocialistinę opoziciją. Dokumentais ir filmais įrodinėjama, kad šnipinėjime įvėlti trys buvę Amerikos diplomatai ir aštuoni CIA agentai. Lenkai pripažįsta, kad šis filmas labai priešamerikietiškas. Kartu valdžia bando parodyti, kad „Solidarumo“ veikėjai savo ryšius su užsienio-čiais buvo kenksmingi Lenkijai, buvo „užsienio tarnai“.

Spaudos konferencijoje buvo išdėstyti šnipų naudojami įrankiai, radijo aparatai, siųstuvai, foto kameros, specialūs tirpstantis popieris, išblunkantis rašalas, tuščiaiduris akmuo, kuriame slepiamos šnipų instrukcijos ar slaptos žinios.

Ar prez. Rooseveltas buvo žydų kilmės?

Detroitas. — Praėjusią savaitę spauda ir televizija plačiai minėjo 32-trojo JAV prezidento Franklin Delano Roosevelto 100 metų gimimo sukaktį. Ta proga vėl prisiminti Hitlerio nacių vyriausybės plačiai skleistą tvirtinimą, kad Rooseveltas buvo žydų — „Rosenfelt“. Dar 1935 metais Detroito žydų laikraštis „Jewish News“ buvo paskelbęs Roosevelto laišką to laikraščio redaktoriui Philip Slomovitz. Laiškas tuo metu sukėlė daug kalbų. Rooseveltas rašė, kad jis niekad nebuvo atsekęs savo „šaknų“ toliau kaip iki 1648 metų, kada Rooseveltai atvyko Amerikon iš Olandijos. Toliau mesnėje praeityje jo protėviai galėjo būti žydai ar katalikai ar protestantai. Man daugiau rūpi, ar jie buvo geri piliečiai ir ar jie tikėjo į Dievą, rašė Rooseveltas.

Dabar Wayne State University Press išspausdino nedidelę knygą „Pure Commentary“, kur sudėti redaktoriaus Slomovitz straipsniai jo 85 metų amžiaus proga. Pirmą kartą pasirodo rabino Stephen Wise laiškas redaktoriui Slomovitz. Laiškas „griežtai asmeninis ir konfidencialus“, išbuvo redaktoriaus kolekcijoje nespausdintas 45 metus. Žangoje knygos autorius rašo, kad jis iki šiol šios medžiagos nenaudojo, tačiau šis dokumentas dabar po pusės šimto metų, gali būti paskelbtas.

Rabino Wise laiške rašoma, kad prezidento žmona Eleanor Roosevelt kartą pasigyrė rabino žmonai, kad Roosevelt seneles asamblėja svarsto Sirijos reikalavimą išmesti Izraelį iš Jungtinių Tautų ir paskelbti jam ekonomines, politines sankcijas. Kalbant Izraelio ambasadoriui, iš salės išėjo daugelis arabų valstybių ir kai kurie komunistinių šalių delegatai.

— Jungtinių Tautų Generalinė asamblėja svarsto Sirijos reikalavimą išmesti Izraelį iš Jungtinių Tautų ir paskelbti jam ekonomines, politines sankcijas. Kalbant Izraelio ambasadoriui, iš salės išėjo daugelis arabų valstybių ir kai kurie komunistinių šalių delegatai.

Pirmoje filmo dalyje parodyta JAV ambasados konsuliarinio skyriaus sekretorė Leslie Sternberg, dirbusi Varšuvoje 1979 — 1981 m. Jos automobilyje rasti priešvalstybiniai leidiniai, atsišaukimai, pasirašyti „Nepriklausomos Lenkijos konfederacijos“. Automobilis buvo sustabdytas pernai gruodžio 13 d. Šalia jo stovė Sternberg, kuri kalba lenkiškai. Jos darbas ambasadoje buvęs tik priedanga ryšiams su valdžios priešais paslėpti.

Vienas lenkas, dirbęs Vietname kaip Lenkijos atstovas tarptautinėje Kontrolės komisijoje, pasakoja, kaip CIA atstovai bandė užverbuoti dirbti Amerikos agentūrai. Filme rodomas ir pagarsėjusios Alicijos Wesolowskos tardymas. Ji buvo suimta, nežiūrint, kad ji Lenkijoje lankėsi kaip Jungtinių Tautų tarnautoja. Ji šiuo metu atlieka Lenkijoje 7 metų kalinimo bausmę.

Pulk. Wislocki pareiškė spaudai, kad Amerika per savo diplomatus ir CIA agentus daug metų bandė verbuoti agentus, šnipus, informatorius, tačiau pagyvino šį griaujamąjį darbą po to, kai įsisteigė „Solidarumas“, 1980 m. rugpjūčio mėn. Lenkų vyriausybė nenorinti sukelti sensaciją ar šnipų maniją, tačiau siekia parodyti pasauliui, kad Lenkijos vyriausybė seniai žino apie šią veiklą ir užsieniečių paramą Lenkijos socializmo priešams.

motina buvo žydė ir kiek Eleonora atsimena, jos pavardė buvo Esther Levy. Toliau ponia Rooseveltienė pasakiusi, kad „mes dažnai su pussesere Alice sakydavome, kad visi smegenys Rooseveltto šeimoje ateina iš mūsų žydiškos „great-grandmother“. Kiekvieną kartą, kai mes paminėdavome savo žydišką prosenelę, Franklino motina supykdydavo ir priekaištaudavo: „Kodėl jūs taip kalbate, juk žinote, kad tai ne tiesa“.

Rabinas Wise, rašydamas Detroito redaktoriui apie Rooseveltto žydiškumą, patarė jam to negarsinti ir priekaištaudavo: „Kodėl jūs taip kalbate, juk žinote, kad tai ne tiesa“.

Los Angeles mieste iškilo kitas žymaus JAV pareigūno, gynybos sekretoriaus Caspar Weinbergerio žydiškos šaknys. Jis pasakė „Los Angeles Times“ reporteriui Robert Toth, kad jo tėvo tėvai kilę iš Bohemijos, kuri dabar Čekoslovakijos dalis. „Mano senelis buvo žydas, senelė — ne ir mes buvome išauginti be jokios religijos“, pasakė Weinbergeris. „Times“ rašo, kad Weinbergeris tik vieną kartą pergyveno nepasisekimą dėl savo „žydiškumo“. Jis 1958 m. kandidatavo kaip respublikonas į Kalifornijos prokuroro vietą. Jis pralaimėjo ir jo pralaimėjimą aiškino šitaip: „Gojai“ galvojo, kad jis žydas, o žydai žinojo, kad jis — ne žydas“. Nei vieni, nei kiti už jį nebuvo.

KALENDORIUS

Vasario 1 d.: Seversas, Brigita, Gytis, Eidvilė.

Vasario 2 d.: Kornelijus, Kotrėna, Rytis, Vandenė.

Saulė teka 7:05, leidžiasi 5:03.

ORAS

Debesuota su krituliais, temperatūra dieną 32 l, naktį 20 l.

Socialinė Gerovė

REDAGUOJA JAV LB SOCIALINIŲ
REIKALŲ TARYBOS
REDAKČINIS KOLEKTYVAS
Medžiagą siųsti: J. Šoliūnui
4545 W. 63 Str., Chicago, Ill., 60629

APSAUGOKITE NAMUS

J. ŠOLIŪNAS

Senis šaltis mėgsta išdaig. Nors jau labai šaltų dienų esame praleidę ir šimt, bet pavasaris dar toli. Dar galime sulaukti ir kitos šalčių ir sniego bangos.

Šiandien namų apšildymas labai brangiai kainuoja ir todėl daug žmonių bando apšildymo išlaidas sumažinti. Ieškoma įvairiausių pigesnių būdų ir namų šilumai palai-kyti. Pasirodo, kad šaltį metu labai pakilo malkų paklau-sa ir mažųjų šildytuvų (space heaters) pardavimas. Žinoma, šitas apšildymo priemonės naudojant, galima bus turbūt sumažinti dujų ar alyvos nau-dojimo išlaidas. Visa bėda, kad neretai įvairiausios kitos apšildymo priemonės sukelia gaisrus ir dūmais paleidžia žmonių namus.

Chicago's priešgaisrinės apsaugos įstaiga pateikė daug patarimų, kaip reikėtų apsi-saugoti nuo gaisrų namuose.

1. Kambarių apšildymas —

Niekada nenaudoti alyva apšildymo priemonių be ventila-cinių angų į lauką.

Būtina nuolat patikrinti, ar įvairūs mažieji šildytoriai yra švarūs; šiuose šildytuvuo-se susikaupę nešvarumai tam-pa dažna gaisro priežastimi.

Naudoti tik apšildymui tin-kamą alyvą; minimos alyvos pakeitimas koku nors "erza-cu" gali sukelti gaisrą.

Negalima bandyti šildytuvą uždegti, naudojant kerosiną arba gazoliną.

Gazoliną ir kitas degama-sias medžiagas bei skysčius vi-sados reikia laikyti ne namuo-se, bet kur nors kitur (sandėliukyje ar garaže). Šil-dytuvų ir krosnių aplinka vi-sada turi būti švari. Sienos ir įvairiausios pertvaros negali būti per arti šildytuvo.

Naudokite įvairias užvaras (screens) aplink krosnis (fire-places) ir šildytuvus.

Nekabinkite ar nesukrauki-te drabužių bei skarmalų ne-toli šildytuvo ar krosnies. Taip pat ir įvairiausi baldai, lovos ir užuolaidos neturėtų būti per-daug arti šildytuvų ar kros-nies.

Jeigu naudojate elektrinį šil-dytuvą, atsiminkite, kad ne-galima "perkrauti" elektros laidų srovės naudojimui.

Nenaudokite elektrinių šil-dytuvų prausyklose ir nieka-dos nebandykite jų liesti, jei esate šlapi.

Neperpildykite alyvos tan-ko, nes apšilusi alyva pletiasi ir gali išsilieti ir sukelti gaisrą. Niekada nebandykite uždegti alvinį šildytuvą tuo pačiu me-tu, kai yra pilama alyva.

Neleiskite vaikams žaisti, ypač jei jie yra apgęti nak-tiniais drabužiais, šildytuvų ir krosnies artimoje aplinkoje.

Jeigu naudojate mažuosius šildytuvus miegamuosiuose, prieš užmiegant juos išjunkite, arba bent prigesinkite. Taip pat reikia bent truputį atidary-ti langą, nes šildytuvus nau-doja deguonį ir uždareme kam-baryje galima užtrokšti.

Naudokite ir pirkite tik to-kius mažuosius šildytuvus (space heaters), kurie turi "Underwriters Laboratories" or "American Gas Associa-tion" patikrintos inspekcijos ženklus (approved labels).

Ugniaviestės —

Ugniaviestės (fire places) užkūrimui niekada nenaudo-kite skystųjų degalų.

Pastatykite užtvarelę prieš ugniaviestę, nes kartais lekian-čios kibirkštys gali užkristi ant kilimo.

Ugniaviestės užkūrimui nenaudokite per daug popie-rio, nes staigi ir didelė liepsna gali uždegti suodžius kamine.

Niekada nekūrenkite ugni-aviestės anglių, kurių dūmai dujos yra mirtinai pavojingi.

Niekada nekabinkite kokių nors pagražinimų virš ugni-aviestės, kurie galėtų degti.

Prieš eidami miegoti, patik-rinkite ar ugniaviestėje viskas yra užgesę; nepalikite į pri-gesintų pelenų, nes ugnis jums miegant vėl gali užsidegti.

Jei ugniaviestė buvo ilgokai nenaudojama, prieš ją užde-gant, reikia patikrinti jos kam-iną.

3. Šildymo krosnis —

Šildymo krosnis būtinaai reguliariai patikrinti ir išvalyti. Reikia, kad visos automa-tinės kontrolės sistemos veik-tų ir būtų pilnoje tvarkoje.

Nebandykite šildymo kros-nių patys taisyti, bet pasi-kvieskite pataisyto žinovus.

Krosnių pataisytojo visada paprašykite patikrinti, ar arti-moje aplinkoje (aplink krosnį) esančios sienos, lubos bei užtvoros nėra per karštos; jei yra pasako, kad viskas aplink yra per karšta, būtinai aplink krosnį pridėkite daugiau izo-liacijos.

Visada patikrinkite savo na-mų kaminus — ar nėra juose plyšių, per daug suodžių bei pa-laidų plytų.

Nelaikykite skarmalų ir šiukšlių arti šildymo krosnių. Nepalikite karštų pelenų vi-duje; išneškite juos tuč tuojau lauk.

4. Virimo krosnys —

Niekada nenaudokite viri-mo krosnių namų apšildymui; degančios dujos sukelia mir-tinai pavojingas liekanas — smalkes. (Carbon monoxide).

Nepalikite degančios kros-nies durų atvirų, nes vaikai la-bai lengvai gali prilįsti ir apsi-deginti.

5. Kiti patarimai —

Nebandykite užšalusius van-dens vamzdžius atšildyti ugni-mi ar su litavimo lempa; ge-riau naudoti karštą vandenį.

Visi šeimos nariai turėtų žinoti ir mokėti kaip gaisro at-veju kuo skubiausiai per lan-gus apleisti namus. Apsaugi-nius langus (storm windows) reikia taip sutvarkyti, kad juos galima būtų lengviau atidary-ti.

Grupė Sant Monikos Amerikos Lietuvių klubo narių padėkos vakarienėje, surengtoje garbės svečiams, klubo nariams ir rėmėjams Julijai ir Emilui Sinkiams pagerbti. Iš kairės: garbės narė Alena

Devenienė, E. Gedgaudienė, V. Raulinaitis, J. ir E. Sinkiai, klubo pirmininkė dr. V. B. Raulinaitienė, Simas ir Jadvyga Kvečiai, Genovaitė Plukienė ir Albinas Markevičius. Nuotr. V. R. Pluko

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

ŽURNALISTAS IR VISUOMENININKAS

Paskutiniame praėjusių metų „Draugo“ nr. perskai-čiau kronikoje žinutę, kad visuomenininko premija, kurią kasmet išmecenato kun. J. Prunskio santaupų skiria Pasaulio Lietuvių katalikų bendrija, šiemet specialios Kanadoje sudarytos jūrų komisijos paskirta „Tėviškos Žiburių“ redaktoriui kun. dr. Pranui Gaidai. Tai žinia, kad šis neeilinis gabumų redak-torius, žurnalistas, teologas, knygų autorius, anksčiau apdovanotas to paties kun. J. Prunskio per Lietuvių katali-kų mokslo akademiją skirta žurnalistikos premija, yra ir nusipelnęs visuomenininkas.

Mano galvoseną, toji premi-ja kun. dr. Pr. Gaidą gali įtaigoti dar gliaulį įsitraukti į visuomeninį darbą. O tai būtų nepamainoma skriauda „Tėviškos Žiburiams“, lietu-viškajam žurnalizmui ir aplai-mai išsivijus lietuvių raštijai, nes tokio talento žmonės, kaip kun. dr. Pr. Gaida, reti mūsų raštijoje, ypač redaktorių tarpe. Šalia to, apkrauti žmogų dar visuomeniniu dar-bu gali būti jau tiesiog savizu-dybė.

Jei aš būčiau buvęs toje jūrų komisijoje, kuri visuomeni-ninko premiją paskyrė kun. dr. Pr. Gaidai, nors ir labai jį gerbdamas, visgi būčiau siūles kurį nors kitą kandidatą — visuomeninką pilna to žodžio valandėlės vedėją — Kęstutis Laskauskas. Jis Baltimorės ir aplinkinių lietuvių gyvenimo aktualijas įkalba į juostą ir, paskambinęs telefonu 301-247-3509, juostoje išgirsti tos savaitės lietuvių gyvenimo naujienas ir informacijas apie būsimuosius renginius Balti-morėje. Štai ir aš, sausio 22 d. vakare paskambinęs tuo tele-fonu, sužinojau, kad vietos Lietuvių jaunimo sąjunga rengia Valentino dienos šokių, kurių pelnas bus skiriamas Lietuvos pasiun-

retų redaktoriaus, žurnalisto, knygų autoriaus nuopelnų niekas neužginčys kun. dr. Pr. Gaidai, tam nuosirdžiam asmeniui, kuris, atrodo, jokių priešų neturi, o tik buria aplink save draugus. Tad ir šie žodžiai parašyti iš širdies, prisibijant, kad premija nenukreiptų jo į visuomenininko kelią, nes, kaip pradžioj minė-jau, tokio kalibro redaktorių ir plunksnos žmonių mažai turi-me. O gal kai kas sakys, kad redaktoriai, rašytojai, žurnalistai taip pat yra ir visuomenininkai, nes jie reda-guoja laikraščius, rašo ar leidžia knygas visuomenei. Tačiau jiems atžymėti yra specialų premijų.

NAUJAS BŪDAS INFORMACIJOMS GAUTI

Mažesniuose telkiniuose gy-venančius lietuvius labai pavėluotai pasiekia lietu-viškas dienraštis, savaitraš-čiai, ne visur yra ir lietu-viškos radijo valandėlės, o jei yra, tai kartą, išskyrus Chica-gą, savaitėje. Pasitaiko tokių atvejų, kai apie mirtį pažista mo žmogaus, gyvenančio tame pačiame mieste ar jo pašonė-jė, sužinai tik tada, kada jis jau palaidotas.

Šiame elektroniniame amžiuje sužinoti informacijas iš lietuvių gyvenimo savitų priemonių ėmėsi vienas iš Baltimorės lietuvių radijo valandėlių vedėjų — Kęstutis Laskauskas. Jis Baltimorės ir aplinkinių lietuvių gyvenimo aktualijas įkalba į juostą ir, paskambinęs telefonu 301-247-3509, juostoje išgirsti tos savaitės lietuvių gyvenimo naujienas ir informacijas apie būsimuosius renginius Balti-morėje. Štai ir aš, sausio 22 d. vakare paskambinęs tuo tele-fonu, sužinojau, kad vietos Lietuvių jaunimo sąjunga rengia Valentino dienos šokių, kurių pelnas bus skiriamas Lietuvos pasiun-

tinybės rūmų Washingtone restauravimui, kad vasario 14 d. Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Baltimorės Lietuvių namuose rengiamas tradicinis banketas, kuriame kalbą pasakys dr. J. Stukas. Tikimės, kad kitą savaitę taip pat būsime painformuoti ir apie LB Baltimorės apylinkės valdybos rengiamą Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą su akademine ir menine dalimi, nes Baltimo-rėje tokia jau sutartinė tradici-ja, kad vieną sekmadienį Lietuvos nepriklausomybės šventę paminima banketu su kalbomis, kuriame dalyvauja ir amerikiečių atstovai — kartais gubernatoriaus, JAV senatoriai, miesto meras, o kito sekmadienio minėjimas su akademine ir menine dali-mi skiriamas pagrįdne lietu-vių branduoliui su ryškiu tautiniu atspalviu.

Dabar Washingtono ir kitų aplinkinių vietovių lietuvių apie lietuvių gyvenimo įvy-kius Baltimorėje gali puikiau-siai sužinoti, paskambinę minėtu telefonu.

INFLIACIJA OKUP. LIETUVOJE

Ne vienas skundžiamės, kad sparčiai didėja infliacija, kad kyla ir lietuviškų laikraščių bei žurnalų kainos, kad vis sunkiau darosi mūsų laikraš-čiams išsiversti. Iš antros pusės žvelgiant, su džiaugs-mu tenka pastebėti, kad lietuviškos spaudos skaity-tojai supranta sunkejančią etninės spaudos padėtį ir nesigaili aukų. Tai ypač išryškėja skaitant „Draugo“ šventinio laikotarpio kroniką, iš kurios matyti, kad aukos ne mažėja, bet didėja.

Sovietai apie infliaciją jų imperijoje, žinoma, nieko neskelbia. Tačiau netyčia tai paaiškėja, kai pažvelgi į okup. Lietuvoje leidžiamų žurnalų kainas. Pvz. žurnalo „Per-galės“ vienas egzempliorius kainavo 50 kapeikų, o nuo praėjusio rudens kaina pakilo jau iki 80 kapeikų. Taip pat

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society. Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur — Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kas-dien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadi-niais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipnius taiso savo nuožūra. Nesunaudojti straipnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už eklelmų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiuntiamos gavus prašymą.

smarkiai pakilo ir ten leidžia-mo žurnalo „Kultūros Barai“ kaina. Šiuo metu, jo po ranka neturėdamas, negaliu tiksliai parašyti, kiek procentų toji kaina pakilo.

VL. R.

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS

Telef. — 357-1285

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIIJA
Ofisai:
700 North Michigan, Suite 400
Valandos pagal susitarimą

P.S. Korektūros klaida. Ankstyvesnėje mano skiltyje „Nauji metai Georgetowne“ spaustuvėje praleistas žodis „ketvirčio“. Eilutė turėjo skambėti šitaip: „namų be ketvirčio milijono dolerių Georgetowne nenupirksi“. Buvo išspausdinta: „be mili-jono dolerių“. Vieno žodžio iškritimas sukūrė fantaziją.

Kokį patarimą beduotum, kalbėk trumpai.

Horacijus

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FEND. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šėst.

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šėst. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr. ketv. ir penkt. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDINKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ZYMBANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro. Tel. — 778-3400

VALIO JAUNYSTEI!

Los Angeles LB Jaunimo Ansamblio
choras „SPINDULYS“ — 80 dainininkų

Ei, Jaunyste! Tykus buvo vakarėlis. Kur tas šaltinėlis. Kurteliai sulojo. Karvelėli mėlynasis. Pasakyk mergele. Tėvynės maršas. Kad aš jočiau. Šiandien mūsų šventė. Valio. Ko liūdi seselė. Miškų gėlė. Pamylėjau vakar. Plaukia sau laivelis. Per tamsią naktelę ir kitos populiarios liaudies dainos sukurtos mūsų garsųjų kompozitorių.

Diriguoja: Mokytoja Ona Razutienė ir komp. Bronius Budriūnas.
Akompanuoja: Pianistės Raimonda Apeikytė ir Ona Barauskienė.

Smuikininkas Raimundas Mickus. Fleitistė Kristina Mickutė. Akordeonistas Rimas Polikaitis.

Plokštelę išleido Los Angeles LB Jaunimo ansamblis „SPINDULYS“. Kaina su persiuntimu \$8.95. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

BAILŪS Palydovai

Kai aiškina tarptautinės politikos komentatoriai šių dienų politines painiavas, tai pirmiausia užkliūva už Amerikos sąjungininkų. Jų yra Europos vakaruose, Azijoje, Pietų Amerikoje. Bet jie ne visi vienodai galvoja apie Amerikos politiką, kaip ir Amerikos politikos vadovai ne visuomet aiškiai supranta pasikeitimus ar politikos kryptį savo sąjungininkų tarpe. Net sukūrimas apsigynimo tikslams Šiaurės Atlanto sąjungos (Nato) nebuvo toks idealistiškas gestas, kaip iš karto atrodo.

Pirmiausia buvo žiūrėta, kad Vakarų Vokietija nesiginkluotų ir nerodytų savo galybės pramonėje ir karinėje srityje. Tuo metu jos bijojo Angliją, Prancūziją ir prie Šiaurės jūros esančią mažesni kraštai. Iš to negalima atimti ir Amerikos. O vokiečiai žinojo, kad jie tėra tik toleruojami Nato būryje, bet netaikomi lygiais partneriais.

Kitos sutartys, kurias Amerika sudarė su laisvais kraštais Azijoje tarp Tailando, Malajijos, Singapūro, Indonezijos ir Filipinų, taip pat Australijos, Naujosios Zelandijos ir Amerikos, nelengvai laukios. Amerikos politika buvo per daug „paternalistiska“, kaip sako buvęs armijos štabo viršininkas gen. Harold K. Johnson. Ji tuo parodė, lyg ji turėtų išminties žodžius, o kiti jais tik turėtų sekti. Iš tikrųjų nuolatinis keitimasis valdžioje, nuolatiniai svyravimai, perankstyvi pasisakymai, kad nesikiš į komunistų valdomų šalių reikalus, pvz. Vengrijos ar Čekoslovakijos sukilimų metu, parodė tik Amerikos politikos silpnę ir jos išminties trūkumą. Tai sukėlė sąjungininkuose nepasitikėjimą ir iššaukė natūrijas apsisprendimus.

Sąjungininkų mintis buvo, anot Belgijos Gynybos ministro, kad „Sovietų tankai yra 250 km. nuo tos vietos, kur aš esu. O tai daro įtaką, ką mes galvojame“. Ir tai padaro sąjungininkus jau ne sąjungininkais, bet tik bailiais palydovais.

Iškilus nelemiams įvykiams Lenkijoje, kurią valdo Maskvos patikėtiniai, Amerikai nerizikuoja niekuo, paskelbdama sankcijas. Bet toms sankcijoms ne visi sąjungininkai pritaria, nes jiems Sovietų tankai yra arčiau, kaip Amerikos kariuomenė, lėktuvai ar ginklai. Kas yra išdestyta Europoje, kas duota Nato sąjungai, tai nėra nei pakankama, nei grynai efektinga. Tai tėra tik atsargos, kurios gali sulaukyti tankų slinkimą laikinai, bet negali apsaugoti nuo Sovietų Sąjungos prasišviežimo į vakarus ar net iki Atlanto. Europos sąjungininkai ir žiūri, pirmiausia galvodami apie save, tik paskui apie turtinę ir pramonę pranašią Ameriką — karo atveju tai bus per vėlu.

Azijos tautos, kurios pritarė Amerikos gynybos planams ir sudarė su ja sutartis, ne visuomet jų laikosi. Kai gresia komunizmas pašonėje — iš Kinijos, komunistinio Vietnamo ar Kambodijos, tai Amerika jiems toli ir nepasiekiamas. Jie žino Vietnamo karo pabaigą ir geriau nusistatę už nepilnai laiduotą taiką, negu už atvirą

priešiskumą kartu su Amerika.

Net Japonija, kuri savo pramonei laisvai išnaudoja Amerikos pinigų, nedaro didesnių nuolaidų Amerikos pramonės pasiūlai. Ją sulauko apsunkinimais, muitais ir valstybiniais leidimais. Tuo tarpu savo ginklavinimui ir Azijos gynybai teisleidžia tik trūpiniai. Jau laikas Japonijai padėti į šoną Amerikos apsaugos skėtį prieš atominis puolimus ir patiems save bei kitus Azijos rytų kraštus ginti.

Žino tai ir Amerika. Valstybės sekretorius A. Haigas mėgina iš naujo sutartis gelbėti, sąjungininkus perkalbėti būti sąjungininkais, o ne tik bailiais palydovais, kurie gali išlakstyti kiekvieną pavojaus metu. Ar atvers akis ir Azijos tautos susirūpins laiku savo pačių gynyba, dabar sunku pasakyti. Bet Amerika turi ir čia rodyti, anot to paties generolo, ne savo išmintį, o turi žiūrėti į laiko, vietos, tautos papročių situaciją, kaip iš tikrųjų yra.

Po ilgesnio pasikalbėjimo su Vak. Vokietijos kancleriu Helmutu Schmidtū nusistatymas Europoje kiek pasikeitė. Bet jis nepasikeitė tiek, kiek reikalauja tarptautinė politika ir Amerikos angažavimas. Amerika taikė sankcijas po Afganistano užpuolimo, kai Europos ir Azijos valstybės ramiai tylėjo. Amerika sankcijas paskelbė Lenkijoje vykstant karo stoviu ir kariskam persekiojimui, Europa, Kanada ir Meksika — Amerikos kaimynės — tyli arba net kalba priešingai. Tai vėl politinė klaida, kad per tą laiką nebuvo tinkamai paimformuoti sąjungininkai. Taip pat rodo, kad yra ne sąjungininkai, o tik bailūs palydovai. Bet Helmut Schmidtas bent pasmerkę Sov. Rusijos įsikišimą į Lenkijos reikalus ir vidaus gyvenimą.

Dar skaudžiau, kad tokia Prancūzija ginkluoja Necaragvos sandinistus, kurie nori įsivyrtauti valdžioje, o dalį ginklų perleidžia Salvadoro sukilėliams, norintiems įvesti komunistinę tvarką tame neturtingame ir mažame krašte. Pietų Amerika, kuriai turėtų rūpėti Centro Amerikos tautų likimas, taip pat nesirūpina pasikeitimais ir su Kuba prekiauja, nors žino, kad ji yra židyns, iš kurio keliamos ir užkuriamos revoliucijos Centro Amerikoje. Jeigu kris viena po kitos tos valstybės, tai pagaliau bus smūgis ir Pietų Amerikos didžiosioms — Brazilijai ir Argentini.

Dabartinė politika yra taip susipainiojusi, kad tik stipri, išmintinga, diplomatiska ir veikli Amerika pasaulį gali išgelbėti iš paskutinės pražūties. Neturėjimas reguliarios kariuomenės yra vienas iš negiamų žymių, kad ja nepasitiki jos sąjungininkai. Bet jau ir čia dedamos pastangos, kad kariuomenė būtų atgaivinta. Technologija yra aukšta, bet reikia valios ir noro gyventi laisviems Amerikos gyventojams ir jos sąjungininkams. Reikia vadų, kurie uždegtų tą norą gyventi, valią savo laisvę ginti ir tautinį pasiryžimą išlaikyti Vakarų civilizaciją ir kultūrą prieš komunistinius kėslus užvaldyti pasaulį.

P.S.

FLAMŲ ALPINISTAI

Grupė flamų alpinistų iš devynių asmenų nuo 20 iki 37 metų amžiaus yra pasirodę 1982 metais pavasarį kopti Himalajose ir Dhaulagiri kalno viršūnę 8,172 metrų aukščio. Tai bus pirma Belgijos ekspedicija į Nepalo Himalajus, kur visi dalyviai yra fla-

mai. Apie šią ekspediciją kita grupė yra pasirodusi susukti filmą. Alpinistai jau gavo sutikimą savo žygiui 1978 metais ir į Dhaulagiri viršūnę bus kopiami iš šiaurės — rytų pusės. Ekspedicijos laikas numatytas nuo vasario mėn. pabaigos iki gegužės pabaigos.

— T.

„Grandinėles“ tautinių šokių šokėjos atlieka Staniskytė — jaunoji ir Lidija Balčiūnaitė — pamergė.

Nuotr. J. Garlos

NEPAMIRŠTAMA SEKMADIENIO POPIETĖ

Simfoninis koncertas — netikėti svečiai — menininkai

V. ROCIŪNAS

1982-ji paskelbti lietuviškų parapijų metais. Šia deklaracija norima pabrėžtinai priminti parapijos reikšmę lietuvių gyvenime, stipriau atkreipti dėmesį į jų šiandienę padėtį, susirūpinti jų ateitimi ir gliausi susimąstyti apie didžiausią jų problemą — pašaukimų trūkumą.

Lietuviškųjų parapijų uždavinys yra daug sunkesnis, daug didesnis ir komplikotesnis negu, sakysim, teritorinių amerikiečių parapijų. Mūsų lietuviškųjų parapijų vadovai savo pastoracinę veiklą yra priversti išplėsti žymiai toliau už grynai parapijinių uždavinių ribų. Lietuvos laisvė, tautos išlikimas, liuanistinis švietimas, papročiai, tradicijos ir bendrieji dvasiniai ir kultūriniai gyvenimo poreikiai guli ant lietuviškųjų parapijų vadovų pečių.

Todėl Amerikos lietuvių parapijos istorijos būvy yra buvusios, dar ir dabar kai kur tebėra ne tik religiniai, bet ir kultūriniai centrai. Tokiu vienu puikiu centru džiaugiasi ir Clevelando lietuvių Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija, nuo to laiko, kai jos klebono tapo (1974) kun. Gediminas Kijauskas, SJ. Parapija per pastaruosius septynerius metus yra surengusi koncertų, žymių rengimų, literatūros vakarų, spektaklių ir kitų kultūrinių renginių, kurie iš tikrųjų nepri-

kauso parapijos tiesioginių uždavinių sričiai.

Siuos sukaktuvinius metus Dievo Motinos parapija pradėjo su simfoniniu koncertu, surengtu sausio 24 d. parapijos erdvoje auditorijoje.

Simfoninio koncerto rengimo mintis pasiūlyta pianisto Antano Smetonos. Ir koncertui parinkti kompozitoriai ir jų kūriniai turi aiškų vedamąjį motto: kova už tautų laisvę, už žmoniškumą, tėvynės meilę, kūrėjo didybę ir stiprybę.

Koncertas buvo didingas daugeliu atžvilgiu: gausi auditorija (apie 600), Clevelando Filharmonijos orkestras su 65 muzikantais (orkestras įsikūręs 1937 metais) ir pasižymėjusi dirigentu William B. Slocum, pianistas virtuosas Roman Rudinsky, poetas laureatas Stasys Santvaras ir Varšuvos simfoninio orkestro pirmasis smuikininkas Michael Cornel.

(Pianistas Antanas Smetona, kuris turėjo skambinti Rachmaninovo kūrinį, prieš pat koncertą susižeidė ranką. Jis tikisi, kad pasveikęs koncertą toje pat salėje galės pakartoti kovo 13 d., šeštadienį, 7 val. vak.)

Koncerto pradžioje arono Coplando „Iškilmingoje giesmėje paprastam žmogui“ kompozitorius išsako paprastą žmogaus patriotines nuotai-

kas Amerikai įstojus į Antrąjį pasaulinį karą.

Ludvig van Beethoven Egmonto uvertiūroje, op. 84 ir Goethes „Egmont“ tragedijoje pagrindinis veikėjas Olandijos didikas Egmontas kovoja su krašto paverėjais ispanais ir žūna, bet jo mirtis vėliau atneša ir tėvynei laisvę.

Įdomi „Lincolno portreto“ kūrinio istorija. Dirigentas Andre Kostelanetz 1942 metais užprašė žinomiausią kompozitorių sukurti trijų didžiausių tautų vadų meninius portretus. Aaron Copland „Lincolno portreto“ kompozicijai tekstus parinko pats. Simfoniniam orkestrui grojant, Lincolno laišku ištraukas skaitė mūsų Stasys Santvaras. Pranašiška skambėjo šešioliktojo JAV prezidento žodžiai, tarpais gąsdinančiai, įspėjantiai, sudidžia meile tautai ir žmoniškumui: „Bičiuliai, piliečiai, mes negalim nuo istorijos pabėgti...“ Rūstų bandymą, kurį turim pareiti, apies šviesa ir tai garbėje ar negarbėje iki paskutinių kartų... Štai, ką Abe Lincolnas tarė: „Ramiu praieities dienų dogmos nesiderina su audringa dabartimi. Kasdienybė yra didelių sunkumų prislėgta, ir mes turime tą kasdienybę įveikti. Kai iškilio nauji mūsų reikalai, tai ir mes privalom naujai ir galvoti ir veikti. Mes turim išlaisvinti

save, o tada išgelbėsime ir savo kraštą... Amžina kova vyksta tarp dviejų principų — teisingo ir neteisingo — ir tai visame pasaulyje...“

Gettysburgo kautynių lauke Lincolnas, kuris ir dabar tebėra gyvas krašto žmonių atminty, tarė: „...kad iš tų garbingų kovoj kritusių mes semiam pagarbą bylai, dėl kurios jie atidavė pilną saiką savo pagarbos, kad mes čia gerai suprantam, jog tie, kurie kovoj krito, nėra beprasmiškai mirę; kad mūsų tauta, Dievo globojama, sulauks naujo laisvės gimimo, ir kad žmonių vyriausybė, rinkta žmonių ir žmonių, niekad nedings nuo žemės veido“.

Ir dirigentas, ir orkestras, ir visa auditorija audringais plojimais palydėjo meistriskai perduotus didžiojo Amerikos prezidento žodžius, lietuvių kalbon išverstus paties Stasio Santvaro.

Orkestras atliko Juliaus Gaidelio Allegro Scherzando 3-ją dalį iš simfonijos Nr. 4. Kompozitorius, vienas iš stipriausių ir kūrybingiausių Lietuvoje išugdytų kūrėjų, 1980 m. buvo pristatytas garsiajai Pulitzer premijai.

Auditorijai buvo didelė ir maloni staigmena, kai dirigentas W. B. Slocum nuo dirigento poaukščio, prabilęs apie didiąją žmogaus turimą dovana — laisvę, apie šių dienų pasauly vykstančius teises ir teisingumo žiaurius laukumus, kurie vyksta ir šių dienų Lenkijoje, pristatė jauną smuikininką Michael Kornel, Varšuvos simfoniniam orkestrui grojant pirmuoju smuiku. Smuikininkas 15 metų su tėvais po karo gyveno Australijoje, vėliau grįžo Lenkijon ir dabar, atvykęs Amerikon, bet, paskelbus karo padėtį, kuriam laikui dar turės pasilikti Amerikoje. Jam akompanavo

pianistė Maryel Smith, Clevelando filharmonijos orkestro patariamiosios tarybos moterų komiteto pirm. Abu menininkai buvo pasipuoę Solidarumo unijos ženklais. Menininkus ir jų atliktą kūrinį J. C. Bacho Concerto in C Minor auditorija sutiko nuosirdžiais ir ilgais plojimais.

Koncerto pabaigai jaunas ukrainiečių pianistas Roman Rudinsky su orkestru atliko Sergejo Rachmaninovo koncertą fortepijonui Nr. 2, C. Moll op. 18 (Moderato, Adagio Sostenuto, Allegro Scherzando).

Ir čia kompozitorius, rašydamas apie šio veikalo sukūrimo aplinkybes, pasakoja, kaip jis buvęs po pirmojo jo nepasisekimo dvasiškai palaužtas ir manęs, kad nebegalėsiąs daugiau kurti, bet jo draugų ir daktarų padedamas, vėl grįžęs kūrybos pasaulin, ir labai sėkmingai.

Pakili koncerto nuotaika, puikūs atlikėjai ir pati koncerto idėja šią šaltą sekmadienio popietę pavertė šilta, jautia ir gražia meno švente, kokių mūsų lietuviškame gyvenime jau ne taip dažnai turime.

Auditorija atsistojusi audringais aplodismentais palydėjo dirigantą, solistus, skaitytoją ir orkestrą.

Koncertui buvo ilgai ir rūpestingai ruošiasi: taiklia, rimta ir kultūringa reklama parapijos leidiniuose, spaudoje, per radiją sutraukė didelę klausytojų masę. Išleistas iliustruotas 10 p. koncerto leidinis su kompozitorių ir programos atlikėjų biografijomis lietuvių ir anglų kalbomis. Jį paruošė šnipolė Kersnauskaitė.

Koncertas pradėtas minutės tikslumu, vieton padėkos kalbų — gėlės ir po koncerto suruoštos vaišės — viskas susijungė į ilgai neužmirštą kultūrinį renginį. Ačiū rengėjams!

Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklų Kalėdų šventė. Iš k : Pranas Cizėnas, Linas Garsys, Zalgiris Almenas, Lora Bačenskaitė, Elenutė Žilionytė, Aldutė Vaitekūnaitė, Aras Butas ir Tomas Bačanskas.

Nuotr. D. Bieliauskaitės

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS 1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

57

Paprašytas kur nors sutikto mokytojo ar „zemsio“, turi jį parodyti. Atėjusiems į metus, bilietas atstoja pasą „pasportą“, kol mokinyms gimnazijoje mokosi. Bielieta surašyti privalomi nuostatai, pagal kuriuos turi plaukti mokinio čia gyvenimo valtelė ir kokiais irklais ji irkluojama. Čia parašyta, kada mokinyms turi rytą keltis (6 val.), apsirengti, susitvarkyti, kada pusryčiauti, pakartoti pamokas... Varpui suskambėjus (8:30) gimnazijos kieme, eiti į gimnaziją. Mokinio knygos ir sąsiuviniai švarūs, aplenkti, lapai neplėšomi, nešamos mažesniųjų versnėkėse, didesniųjų surištos tam tikrais dirželiais. Mokinyms klasėje sėdi tiesiai, rankas laikydamas ant suolo. Įėjus mokytojų prieš pamoką ir išeinant po pamokos, visi atsistoja. Prieš pamokas ir po pamokų kalbama malda.

Darbo dienos šešios po 5-6 pamokas kasdien. Tarp pamokų 10-ties minučių pertrauka, o po trečios pamokos 30-ties minučių priešpiečiai. Klasėse per pertraukas tvarką prižiūri mokiniai budėtojai, koridoriuje, salėje, kieme — budintys mokytojai ar auklėtojų pavaduotojai. Parėjus namo po 5-6 pamokų — pietūs. Tarp pietų ir vakarienes dviejų valandų laisvalaikis. Jį mokinyms gali praleisti kaip tinkamas: žaisti, knygas skaityti, pasivaikščioti, bet už miesto netoliau kaip 2 varstu (kiek trumpiau už 2

kilometrus). Po laisvalaikio pamokų ruošimas, vieni kitiems nekludant, tyla: Vakare varpas pasako, kada visiems būti namie — trumpiausiomis dienomis 6 val. vak., dienai ilgejant po vieną valandą vis vėliau ir vėliausiai 9 val. Nuo 9 val. iki 10-tos pasirošyti gulti, 10-tą tyla, miegas.

Su mokytojais visur visada mokinyms turi būti mandagus. Į jį kreipiasi įprastai — pone mokytoja, direktoriau, auklėtoja. Nebuvo reikalaujama, pagal rūpėti būdą, pridėti tėvo vardą ir titulą. Sustikęs mokytoja ar vyresnį pažįstamą asmenį, sveikina, pakeldamas dešinę ranką kepurę, kairiąją nuleidęs. Su kuo sveikindamasis ar šnekėdamas, stovi tiesiai, nuleistomis rankomis, niekad nelaikydamas rankų kišenėse, žvelgdamas pakalbininkui į veidą.

Mokinyms neturi gerti svaiginančių gėrimų, rūkyti, rodytis alinėse, klubuose, viešuosiose balnuose... Mokslo metu neturi, be leidimo ir svarbaus reikalo, kur nors išvykti, praleidinėti pamokų į jas vėluoti.

Už gimnazijos sienų, žmonėse, svečiuose — visur jis savo elgesiu turi aukštai laikyti pats save, savo mokyklos gerą vardą, garbę. Kelionėje turi užleisti vietą vyresniems, padėti pakelti, panešti ryšulį...

Betgi maistingiausios auklėjimo šaknys — auklėtojo, mokytojo pavyzdys. Jų daugumą mokiniai matydavo tamsiai, negu šviesiai; apsiginklavusius savo teise ir galia, vartojančius daugiausia prievartinės priemonės, kurių tarpe ir elgesio pažymys.

Ką gimnazijos auklėjimas mokiniams siūlė — aišku. Tik sunku tiksliai pasverti, ką jie iš tos pasiūlos pasiėmė. Tačiau daugelis lietuvių mokinių, patys supratę ir įspėjami stebėtinčių iš šalies, rusiško tautinio auklėjimo krates, o lietuviškąją dalį išmoko pasipildyti iš lietuviškųjų šaltinių, trykstančių aplinkoje ir įšokančių srovėmis į patią gimnaziją. O iš reikalo gauti čia mokslo, civilizuotis, vykdydami

išorinius (matomai) nuostatus, išmokdavo nuostatus rėmuose patvarumo, darbštumo, drausmės, pareigūmumo, diplomatijos, gudrumo atlaikyti gyvenimo smūgius ir juos grąžinti patiems mokytojams.

Pagalbinis lavinimasis. Nuo tiesioginiam darbui paskirto laiko mokinių laisvalaikis trumpas. Bet daugumas paugtelėjusių (mažiau mažesniųjų) išnaudavo tą laisvalaikį, dar nuvogdavo laiko, gabėnėsiems atlikdavo, ir nuo pamokų ruošimo, poilsio, miego savo akiračiui plėsti, lavintis.

Nuo pradžios ir visada mokinių pridėtinis šalia pamokų lavinimosi šaltinis galėjo būti knyga, pripažinta jiems tinkama, leidžiama ir siūloma skaityti. Pirmiausia ta knyga turėjo būti rusiška, atstoti lenkams ir kitiems jų gaunamą iš miesto lenkiškų židinių lenkišką literatūrą. O lietuviai, uždraudus raštą, turės maitintis rusiškųjų knygų dvasiniu maistu. Antra, tos knygos turi būti tinkamos minties ir turinio. Mokiniai ir būdavo jau nuo pradžios įkalbinėjami neskaityti lenkiškų knygų, nors jos įstatymais nebuvo draudžiamos, o skaityti rusiškas.

Tam turėjo tarnauti gimnazijos knygynas, aprūpindamas mokinius knygomis su gimnazijos antspaudu.

Gimnazija buvo paveldėjusi apie 4,000 retų, senų moksline knygų iš lenkiškos mokyklos, dar prieš lenkmetį (1863) atvežtų iš Ščiucino tėvų Prieki vienuolių. Šalia jų pripirko ir kasmet pripirkėdavo naujų, daugiausia jau rusų autorių, rusų kalba, ar išverstų į rusų kalbą, dabartiniais reikalams — protams ir jausmams ugdyti.

(Bus daugiau)

Prie Dubingių ežero

POVILAS SKARDZIUS

(Tęsinys iš praėjusio šeštadienio)

Jis nieko neskriaudė, bet buvo dažnai kitų skriaudžiamas ir turėjo pakelti savųjų ir svetimų suokalbų ir klaidą. Ir mirties patalė jis buvo apgautas.

Tuo metu kai aš kalbėjau, prezidentas stovėjo ant savo lazdos pasirėmęs ir šypsojosi. Mūsų pasisakymai, liečiantys Vytautą, atrodė, jo nenustebino, o pasikalbėjimas jį domino ir jis norėjo jį tęsti.

— Istorijos vadovėliai, — patylėjęs pradėjo prezidentas, — parašyti mokyklinio amžiaus jaunimui, kuris yra nepribrendęs kritiškai galvoti. Tie, kurie juos parašė, nutylėjo kai kurias tamsesnes mūsų istoringas praeities vietas. Tai pateisinama, net girtina.

Staiga prezidentas nustojo kalbėti ir ėmė žiūrėti į dangų. Mes irgi sužiuom. Aukštai virš ežero pora gandrų, savo kaklus ir kojas ištiesė, leidosi tilto ir mūsų link. Pro tarpais, savo sparnais sutartinai sumuojdami, jie sustingdavo ore ir su pasigėrėtinu grakštumu artėjo prie žemės. Pasiekę mus, jie praslydo be garso pro šalį ir išnyko iš mūsų akių už kalvos ir medžių, mėlyną vidurdienio dangų saulei ir debesims palikdami.

Gandrams nuskrudus, prezidentas atsisuko į mus ir vėl ėmė kalbėti. Jis sutiko, kad iš pirmo karto totorių chano delegacijos nužudymas sukėlė nustebiną ir sukrečią. Pradžioje, to nežinant, negali patikėti ir susitaikyti su mintimi, kad tai buvo nuosprendis asmens, kurį visa lietuvių tauta idealizuoja ir laiko didvyriu ir norom nenorom pasuka ne tuo keliu, kai bando Vytauto elgesį vertinti tik moraline prasme.

— Toks vertinimas yra bevertis. Ar galima kaltinti ir teisti žmones, kurie gyveno prieš penkis šimtus metų, mūsų dienų moralinėm normom — kiekvieną žodį pabrėždamas kalbėjo prezidentas ir žiūrėjo tolimon. Žmonių moralė ir papročiai, jų pažiūros nuolatos keičiasi. Pasikeitima žmonių elgesys galima pastebėti net vienos generacijos akimis. Ką bekalbėti apie pasikeitimus, kurie įvyko per penkis šimtus metų, nuo didžiųjų kunigaikščių laikų.

Tai pasakęs, prezidentas vėl nutilo. Valandėlę palaukęs, tarytum Vytautą patelint, o mūsų nuomonę sušvelninti norėdamas, jis priminė vieną aplinkybę, kurios, jo nuomone, negalima išleisti iš akių, kai kalba sukasi apie tą atsitikimą.

— Nereikia užmiršti, — jis kalbėjo, — kad Vytautas taip pasielgė ne Lietuvoje, bet toli už jos sienų, toje pasaulio dalyje, kur žmogaus gyvybė niekada nebuvo branginama. Motyvai, kurie paskatino Vytautą elgtis taip, kaip jis pasielgė, yra nežinomi. Dabar galima tik spėlioti. Metraščių autoriai sako, kad Vytautas nukrito pasiuntinių galvas, nes jie norėjo chaną išduoti. Toks aiškinimas nėra įtikinantis. Vytautas, taip darydamas, atrodė, turėjo galvą kaip kitą ir savo pasielgimu norėjo daug daugiau pasakyti. Jis tas sritis pasiekė su kardu rankoje, tik su kardu rankoje galėjo jas savo valdžioje išlaikyti. Nugaletojas, kaip dabar, taip tada, norėdamas, kad jo norai būtų vykdomi ir kad jo valios būtų paisoma, griebiasi gėdinimo. Gėdinimas ir bauginimas yra seni ginklai. Taip seni, kaip pati žmonija. Kai Berlyno arba Maskvos gatvės šiandieną dreba nuo riedančių tankų triukšmo ir sunkumo švenčių metu, tai jie ten rodomi ne tam, kad jį juos būtų gražu žiūrėti. Jie rodomi kitais sumetimais ir ar tik ne tais pačiais, kuriais ir mūsų Vytautas vadovavosi, kai stengėsi Lietuvos įtaką išplėsti.

Po šių žodžių prezidentas nutilo. Patylėjęs jis pasiūlė eiti prie vandens. Kai mes pamazda pradėjome judėti, pulkininkas tarytum jausdamas pareigą prezidentui atsakyti, ėmė kalbėti. Jis kalbėjo, kaip visada, vieną žodį paskui kitą vilkdamas: — Tamsta, pone prezidente, atidengei mums idomų ir negirdėtą epizodą iš Vytauto gyvenimo. Jo pasielgimas su totorių delegacija, kai Tamsta jį tokion švieson pastatė, pasidarė ne toks neįtikėtinas.

Prezidentas linktelėjo galvą, tarytum jam pritardamas.

Kai mes, sekdami prezidentą, užėjome ant tilto, jis sustojo tilto pradžioje ir atsiremė į jo atramą. Pakraštį ežeras buvo ramus ir lygus, kaip stiklas, bet toliau, kur užuovėja pasibaigė ir kur lengvas vėjas nusiėjo ant vandens, ežeras, tarytum šurpau krečiamas, virpėjo nuo jo prisilietimo. Mažytės ir smulkios bangos, vėjo sukeltos, palengva ritosi tolyn ir blizgėjo sauleje.

Pirmas tylą nutraukė prezidentas. Jis

atsigręžė į ponį Ilgauskiene ir ėmė kalbėti.

— Tamstos teisybė. Metraščiai parašyti svetimųjų, nes mes išmokom rašyti tik labai neseniai. Visa mūsų istorija parašyta ne mūsų pačių rankom. Kažin kaip dabar atrodytų Lietuva, jei Jablonskis būtų gyvenęs didžiųjų kunigaikščių laikais?

Tai pasakęs, prezidentas nusišypsojo. Tylėdamas jis nusiėmė savo kepurę ir ėmė ieškoti popirusų. Popirusų susiradęs ir jį užsidėgęs, jis vėl kalbėjo. Prezidentas sutiko, kad kasdieninė kalboj žmonės, savo mintis suprantamai išreikšti norėdami, žodžius rikiuoja į tam tikrą eilę ir tvarką. Be to, anot jo, negalima apsieiti, jei kalbantys nori vienas kitą suprasti. Bet kol toji tvarka nėra aiškiai nustatyta, kol ji nėra vienon krūvon surinkta ir visiems prieinama, tol prasmingas minčių pasikeitimas yra negalimas. Kalba, jei neturi gramatikos, negali turėti ir rašomosios kalbos, o be rašomosios kalbos vienos kartos patyrimai ir įkvėpimas pasidaro negalimas kitai pavidėti. Lietuvių tauta, savo rašto neturėdama, patyrė neapskaičiuojamus kūrybinius nuostolius.

Ieškodamas priežasčių, dėl kurių mūsų tautos kūrybos aruodai pasiliko tūsti, prezidentas manė, kad galima ieškoti ir galima surasti ne vieną, bet keletą klaidų, kurias padarė. Galima dėl jų ginčytis, bet pasiginčijus reikia pasilikti prie vienos išvados ir sutikti, kad dėl to mes patys buvome kalti. Mes per vėlai supratom savo kalbos reikšmę tautos ir valstybės vystymosi procese ir per lengvai pasidavėm svetimam įtakai. Po Vytauto mirties Lietuvos kunigaikščiai nustojo kalbėti lietuviškai, duodami pradžią dramai, kuri užtruko šimtmečius ir, laikui bėgant, pasidarė mūsų nusivylimo ir kentėjimų versmė, nes susirūpinimo mūsų tautos likimu niekada netruko.

Bajorų nutautėjimas ir atitrūkimas nuo savo tautos buvo didelė nelaimė, didesnė už kunigaikščių ir krašto administracijos pasimetimą. Feodalinė valstybės struktūra dvaras buvo labai svarbi vieta. Jis buvo krašto ekonominių išteklių šaltinis, socialinių ir intelektualinių nuotakių formuotojas, patriotizmo ir ištikimybės sostui ugdytojas. Dar svarbiau, dvaras buvo artimai suaugęs su jį supančia aplinkuma, Lietuvos liaudimi, ir turėjo didelę įtaką jai. Bet savąją kalbą užmiršęs ir svetimu rūbų pasidėjęs, dvaras pavirto ne savos, bet lenkiškos kultūros skleidėju. Tuo tarpu mūsų kalba, baudžiauninko lūpom palikta, pagarsinta, kad yra negraži ir negausi savo žodžiais, skurdo.

Neprotinga sakyti, kad viena kalba yra graži, kita negraži. Tokiam tvirtinimui nėra pagrindo. Kalba, būdama sudaryta iš garso pasikeitimų, gali būti graži tiems, kurie yra prie jos pripratę, bet negraži tiems, kurie jos garų neatskiria. Svetimos kalbos gražumui pajusti reikia sąlygų, kuriomis nelengva susidaryti. Reikia ją labai gerai išmokyti ir dažnai vartoti. Bet ir tada ji savo grožiu negali susilyginti su kalba, kurią iš savo motinos lūpų išmokom.

Tuo tarpu vėjas, nestiprus, bet gajantis, koks jis buvo prieš tai, nustojo pūsti, ir ežeras sustingo. Visas šiaurinis jo krantas nugrimzdavo vandenin. Tamsūs medžių ir karklų šešėliai, tarytum ežero gelmes pasiekę noredami, pasinėrė vandenin ir nejudėjo. Būrelis laukinių načių, kaklus įtraukusios, pabėgo į ežero pakraštį ir ten plūduriavo.

Tak, tak, tak, — pasigirdo tolimi plakamos dalgės garsai. Tak, tak, tak, — aidėjo jie pro mus ir nenustojė, o mūsų akys merkėsi, norėdamos išvengti šviesos pertekliaus. Neatrodė, kad vidurdienio kaitra vargino prezidentą ir kad jis norėjo grįžti į automobilį. Jis stovėjo, kaip stovėjęs, ant tilto sauleje, kepurę ant akių palenkęs ir, valandėlę patylėjęs, vėl ėmė kalbėti: — Visos kalbos nėra jaunos savo amžiumi. Ne viena ateina iš praeities, su kuria neliko jokio ryšio. Lietuvių kalba manoma, susisiečia laiko tolybėse su sanskritu kalba. O kas pasakys, ant kurios kalbos griuvėsių atsirado sanskritų kalba? Amžiai palengva slinko pro šalį, ir žmogus, neramus, koks jis visada buvo, nenustojė ieškoti žodžių savo proto išradimui ir dvasios pasikeitimams bei jos nuotakai reikšti. Ir tai jam pasisekė, kokia kalba jis bekalbėto. Šiandieną mes be vargo galime išreikšti lietuviškai visas Sokrato arba Homero, Šekspyro arba Goethės mintis su visu jų gilumu ir atkurti jų sukurtus vaizdus su visu jų gražumu. Mūsų kalba be jokios baimės gali stoti į gretas su bet kuria kalba ir būti tikra, kad nereikės raudonuoti. Tie, kurie tvirtino, kad lietuvių kalba yra netinkama intelektualiam pasikalbėjimui, buvo žmonės su menka inteligencija ir be išminties, arba

P A D Ė K A

Mūsų mylimas brangus vyras, tėvelis, brolis, žentas

A. + A. DR. JONAS PAVILIONIS

mirė gruodžio 20 d., 1981 m. ir buvo palaidotas gruodžio 23 d. šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Sirdingai dėkojame klebonui kun. A. Zakarauskui, kun. V. Mikalaiciui, Quigley South mokyklos direktoriui kun. J. Kicanas ir visiems tos mokyklos kunigams ir mokytojams už atsilankymą koplyčioje ir bažnyčioje, maldas ir pareiktas užuojautas mums skaudžiose ir sunkiose valandose.

Sirdingas ačiū kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje, už šv. Mišias, laidotuvių apeigas ir palydėjimą velionį Jo paskutinėje šiose žemės kelionėje.

Nuosirdus ačiū Korpi Neo-Lithuania ir p. A. Juodvalkiui už rūpestį, pravedimą atsisveikinimo, palydėjimą į amžiną poilsio vietą.

Ačiū Dr. P. Sutkui, p. A. Juodvalkiui ir p. A. Kalvaičiui už paskutinį atsisveikinimo žodį su velioniu.

Nuosirdus ačiū sol. V. Momkui už giedojimą bažnyčioje, sol. G. Mažeikienei už pravedimą giedojimo koplyčioje, p. A. Kalvaičiui už pritarimą vargonais.

Sirdingas ačiū Korpi Neo-Lithuania karsto nešėjams: A. Juodvalkiui, M. Valiukėnui, P. Vėbrai ir J. Ruikiui padėjusiems velionio sūnams nunešti brangų Tėvelį į amžiną poilsio vietą.

Nuosirdus ačiū visiems, visiems, kurie aukėjo šv. Mišioms už velionio sielą, lankė koplyčioje, palydėjo į amžiną poilsio vietą.

Dėkojame visiems, kurie lankė mus namuose, paguodė mus, visiems, visiems už užuojautas asmeniškai, laiškais, spaudoje tokiose sunkiose skaudžiose valandose, per anksti netekus mūsų mylimo brangaus vyro, tėvelio, brolio ir žento.

Nuosirdus ačiū Laidotuvių direktoriui D. Petkui už malonų patarnavimą.

Visiems, visiems mūsų širdingiausias ačiū.

Giliame liūdesyje: Žmona, sūnūs, brolis, seserys, uošviai.

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western GR 6-5100

je tai darė politinių motyvų ir šovinizmo paraginai. Teisybė, kad kai kurių tautų kalbų žodynai yra storesni už mūsų. Bet tai tik dėl to, kad tos tautos yra pasiekusios aukštesnį civilizacijos lygį ir yra kultūringesnės. Dabar, nepriklausomybės atstatius ir svetimom įtakom kelią pastojus, mūsų tauta viena pati savo socialinę ir techninę pažangą bevystydama, o taip pat ir mokslo bei meno veiklą plėsdama, lengvai galės tam reikalingą terminologiją sukurti, turimus žodžius pritaikydama, naujus susirasdama, iš kitų kalbų pasiskolindama.

Bet prezidentas buvo neatlaidus barbarizams ir tarptautiniams žodžiams. Lietuvių kalba, jis manė, gali išsiversti ir be jų. Prezidentas dažnai rodydavo savo nepasitenkinimą, kad mūsų periodinė spauda per mažai stengėsi apsisvalyti nuo svetimybų. Prezidentas kalbėjo labai gerai abiem pagrindinėm slavų kalbom, gerai mokėjo prancūzų, vokiečių ir senovės graikų, bei lotynų kalbas ir pakankamai anglų kalbą. Svetimų kalbų mokėjimas jam padėjo pastebėti ne tik fonetikos ir sintaksės, bet ir stiliaus sužalojimus, padarytus kitų kalbų mūsų kalbai.

Prezidentas tikėjo, kad, laikui bėgant, mūsų kalba nuo jų apsisvalys. Bet ir jis pats dažnai ieškojo vienas ar kitam įsisenėjusiam svetimos kalbos žodžiui lietuviško pakaitalo. Žodį — ekselencija — kurį jis dažnai girdėdavo, jis manė, kad būtų galima pakeisti myliata ir vartoti kreipiantis į savo arba svetimos valstybės galvą, o taip pat ir į aukščiausią bažnytinės hierarchijos atstovą. Sveikata buvo žodis, kuris, prezidento nuomone, "tiko žemesnio rango asmenims, kaip ministrui, vyskupui, svetimos valstybės ambasadoriui, universiteto rektoriui..."

Prezidentas svajojo ir apie „pono“ išmetimą iš mūsų kalbos. Geriausias pakaitalas „ponui“, jis manė, būtų „tamsta“, kuris buvo sėkmingai vartojamas mūsų kariuomenėje kreipimosi atveju.

— Paverskim jį daiktavardžiu, linksniuokim ir vartokim visur, kur vartojame „poną“. „Tamsta“ tinka ir vyriškai ir moteriškai giminei. Užtruks, kol priprasim, bet, kai priprasim, atrodys, kad taip ir reikia.

Mes dar pasizvalgėm ir pabuvom prie Dubingių ežero truputį ilgiau. Po to turėjome skubėti, kad sugrįžtume į Užgirių kiemą pietums.

PAIEŠKOJIMAS

Ieškomi STANLEY BAKUTIS, 1940 m. g., na Irma, dukter Sandra, su vyru, Anksčiau gyvenę Chicagoje, pabrėžė. Prašomi atsiliepti arba žinių pranešti —

Bill Jones, tel. 312-587-1456

SOPHIE BARGUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir Sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Stotis WOPA 1490 AM

Transliuoja iš nuosavos studijos Marquette Pke., vedėja Aldona Daukas.

7159 So. Maplewood Ave., Chicago, IL 60629

Tel. — 778-1543

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausią premiją tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVILO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol. Pulkis dovana ir tinka bent kurioms progoms įteikti bet kam: sveikintaučiui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. Iliinojaus gyventojai prideda \$1.50 valstijos mokesčio.

CLASSIFIED ADS

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. mūr. namas 71-os ir Campbell apyl. 5 kamb. (2 mieg.) 350 dol. mėn. Skambint 436-7600, vakarais 778-8535.

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

VEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, IL 60632, tel. 927-5880

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI PILIETYBES PRAŠYMAI ir atitokie blankai.

ISVIRIŲ PREKIŲ PASIRINKIMAS NEBRANGIAI IR MŪSŲ SANDĖLIU.

OSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valentinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės, vonios kambarai. Keramikos ir kitų tipų. Glass blocks. Sinkos. Anksčiau įvairiomis elektros ir automobilių remontais. Pateikiame ir telefoną.

SERAFINAS — 636-2960

MOVING

SERAFINAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Primame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8063

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėti už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. GA 4-8654

DENGIAME IR TAIŠOM

VISŲ RŪŠIŲ STOGUS

Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.

Skambinkite —

ARVYDUI KIELAI

Tel.: 434-9655 arba 737-1717

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vienišioms prieinamos.

REAL ESTATE

SIMAITIS REALTY

Rezidencinių ir pajaminių namų pardavimas

Income Tax, Insurance, Notary Public

2951 West 63rd St. — Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

MISCELLANEOUS

Popular Lithuanian

RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA

ASTUNTOJI LAIDA

Surengavo

Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuve išleido aštuntą laidą šios populiaros virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patiklino ir pagrazino šią laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar mairioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukelusi labai daug pasisekimų lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$5.65

Iliinojaus gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiams.

Banaičio

JORATĖ IR KASTYTIS

3 veiksmų opera

Dainuoja Chicago Lietuvos Operos choras, Dana Stankaitytė, Margarita Momkienė, Aldona Stempulienė, Stasys Baras, Groja simfoninis orkestras. Diriguoja Aleksandras Kučinas.

Pulkis dovana. Albumas, 3 plokštelės. Kaina su persiuntimu \$15.55 ras Kučinas.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS

4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

VIZITINIŲ KORTELIŲ

REIKALU

★

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją iš pasiūlykite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių laudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629.

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

Apsilankykite į "Draugo" administraciją iš pasiūlykite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

Dienraščio "Draugo" administr

McKinley kalnas, vadinamas "Mighty Mac".

SU PALAPINE | ALASKĄ (7)

GRAŽINA KRIAUCIŲNIENĖ

Grįždami nuo upelio užsuko-
me į pakelį esančią NASA (Na-
tional Aeronautics and Space
Administration) stotį. Jau buvo
po lankymo valandų, tad prie
radaro negalėjome prieiti; tik lei-
do iš tolo nufotografuoti. Sar-
gybinis maloniai su mumis kal-
bėjo, laikydamas šautuvą ranko-
se. Mes neįėjome į stotį, nes iš
įpratimo tarpusavy kalbėjome
lietuviškai, o „vanuška“ įvai-
riom vėliavom apkabinta. Jautė-
mės lyg šnipai.

Grįždami į stovyklavietę, ap-
lankėme Alaskos universitetą. Uni-
versiteto pastatai išdėstyti kalno
viršūnėje, ne visi keliai asfal-
tuoti, pagal žemėlapi netikslūs.
Vienoj vietoj išlipę, horizonte,
per kitų kalnų viršūnes pamatė-
me saulės spindulių apšviestą Mc
Kinley kalno viršūnę. Tai aukš-
čiausias kalnas Šiaurės Amerikos
žeminyje.

Vargais, negalais, radome uni-
versiteto muziejų. Čia beveik vi-
si eksponatai yra iš eskimų ir
šiaurės indėnų buities: autentiš-
kas kajakas — eskimų valtis, iš-
kimšti žvėrys, įvairūs namų įran-
kiai, odiniai rūbai, kai kurie ka-
roliuokais išsiuvinėti vietinių me-
nininkų paveikslai — daugiausia
aplinkos gamtovaizdžiai, įvairių
kristalų bei metalų dideli gabai-
lai. Lauke pastatyta moder-
naus meno skulptūra — lyg iš
trikampinių plokščių sudėtas pus-
lankis, kyląs į dangų.

Šeštadienio popietę atvykome
į McKinley parką, užimančį be-
veik šėšis milijonus akrų. Tik
įvažiuojant į parką, yra stovykla-
vietės. Toliau savo priemonėmis
negalima važiuoti, nes parkas
skirtas laukinių žvėrių bei paukš-
čių apsaugai. Ekskursantas iki
kalno nemokamai nuveža ir par-
veža valdiški parko autobusai.
Kelionė trunka 8-10 val., nes va-
žiuojama lėtai, vis sustojama fo-
tografuoti pakelėje pastebėtus
žvėrys. Kas nori, gali išlipti ir
laukiti sekančio autobuso.

Pavakari nusineame į turistų
centrą. Čia yra autobusų stotis,
mažos parduotuvės, suvenyrų
kioskai ir traukinio vagonai, ku-
riuose įtaisyta užkandinė ir sve-
tainė. Už šių pastatų didelė bre-
zento palapinė. Ši vakarą ten bu-
vo atnašaujamos šv. Mišios. Po

to turėjo būti rodomas filmas;
už altoriaus ekranas jau buvo iš-
statytas. Per Mišias kunigas pas-
veikino susirinkusius ir trumpai
apibūdino misijonierių darbus su
eskimais bei indėnais. Labai pa-
stebimas skirtumas tarp misijo-
nieriškos ir didmiesčių bažnyti-
nės aplinkos. Čia Mišios atšau-
jamos, kur tik randama vietos
žmonėms susirinkti. Kunigo armo-
tas suglamžytas, senos mados, ko-
kio jau daugiau kaip dvidešimt
metų nesu mačiusi. (Atrodo, kad
didmiesčių parapijos savo „senie-
nas“ siunčia misijonieriams). Šie
kunigai kasmet apvažinėja tiks-
tancius mylių, susisiekimui nau-
dodami „snowmobiles“, šunų
traukiamas roges ir mažus lėktu-
vus, nes kelių nėra. Aplanko įvai-
rius eskimų ir indėnų kaimelius,
mokydami juos tikėjimo, steig-
dami, kur galima, mokyklas ir
ligonines. Gautoje brošiūroje pa-
rodyti pastatai labai primityvūs.
Tai tikrai pasišventimo ir Die-
vui meilės gyvenimas.

Sekanti diena pašvesta iškylai
į McKinley kalno papėdę. Senie-

ji vietovės gyventojai ši kalną
vadiną „Denali“, tai reiškia „Di-
dysis“. Kalno viršūnė yra 20,320
pėdų aukščio. Aidas su Aru iš-
vyko aštuntą val. ryto, o Romas
su Aldu, ilgiau pamiegoję, tik 11
val. Manęs nepasisekė į šią kelio-
ne prikaltinti, nes iš vakaro ma-
čiau kokie „vaikėžai“ autobusus
vairuoja. Kelias žvyruotas, duo-
bėtas, kalnų skardžiai be jokių
užvarų, tai galima įsivaizduoti
kaip „smagu“, kai dviem auto-
busams reikia prasilenkti. Be to,
debesuota, protarpiais lyja, ma-
žai vilties pamatyti kalno viršū-
nę. Tad smagiai popietį pralei-
dau skaitydama knygą bei drau-
gams atvirutes rašydama. Apei 6
val. vakaro grįžo Aidas su Aru.
Pasakojo, kad buvo labai įdomi
kelionė, matė porą mešų ir ki-
tų žvėrių. Gailėjosi mažai pa-
siemę valgyti, tad tuoj sėdo va-
karieniauti. (Pakeliui nėra už-
kandinių, tad reikia maistu iš
anksto pačiam apsirūpinti.) Apei
9 val. vakaro grįžo ir Romas su
Aldu. Niekas kalno viršūnės ne-
matė, nes buvo žemi debesys.

Pirmadienį po pietų pasiekėm
Anchorage. Radom daržovių ir
vaisių krautuvę. Čia, Matanuska
slėny, auginamos didžiausios pa-
saulės daržovės, bent taip giri-
masi. Tačiau produktais teko nu-
sivilti. Vaisiai prastos rūšies, dar-
žovės apvystosios, bet pradžiū-
gav pamačius salotas — kainą
89 centai. Paėmiau dvi didžiau-
sias galvas. Padavėjas jas padėjo
ant svarstyklų. Kodėl? — klau-
siu. Sako — 89 centai už svarą.
Nusipirkau tik vieną.

Naujomis knygomis pirmu-
čiausia pasidžiaukim, o kai jos
padarys, kas joms buvo skirta,
tada į jas pažūrėkime šalčiau ir
užprotokoluokim, ko jose stinga.
Vaižgantas

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fondas ar ne?

LITHUANIAN FOUNDATION

1981 gruodžio mėn. įnašai.

Santrumpos: atm. in. — atminimo įnašas, po: jam žintojas, pad. —
padidino, jm. — įmokėjo, suma po pavardės — įnašų iš viso.)

3x \$10.00	Mažulis Antanas \$200.00, Marma Benadas, atm. in. pad. Naumanas Mikalojus ir Ona \$110.00, Naumanas Mikalojus ir Ona \$210.00.
1 \$20.00	Stud. Atsarg. kar. „Ramovė“, pad. Normantas Jonas, dipl. ekon. Australia \$40.00.
6 \$25.00	Dainys Vladas \$325.00, Dirda L.A., M.D. \$345.00, Ramanas Vladas \$225.00, Milga Aleksas \$175.00, Tamašauskas Juozas ir Petronėlė \$625.00, Urbonas Vincas ir Ona \$125.00.
1 \$30.00	Normantas Jonas, dipl. ekonomistas, Australia \$1,130.00.
6 \$50.00	Baciulis Petras A. ir Salomeja, atm. in. pad. Baciulis Vladas \$250.00, DVM Delta-Deletas Adolfas Antanas ir Delta-Deletienė Valaitė Marija (mirusi) \$350.00, Domanskis Rimas ir Pranutė \$150.00, Koklys Artūras, atm. in. pad. Koklienė Apolonia \$150.00, Palulis Petras ir Elena \$300.00, Petkevičienė-Paukštytė Ona, atm. in. pad. Petkevičius Povilas, vyrras, \$200.00.
2 \$75.00	Baleišienė Amelija \$200.00, Valaitis Feliksas ir Agota \$200.00.
1 \$75.20	Leugoud Edward \$5,075.10.
58 \$100.00	Andrašiūnas Bronius ir Polė \$400.00, X \$700.00, Aukštuolis Rimantas R. ir Vita M. \$200.00, Andrius Adolfas ir Viktorija \$650.00, Anonis Vytautas ir Danutė \$1,600.00, Babušis Bronius ir Ona \$200.00, Babušis Edis A., Arch \$100.00, Baukys Kazimieras, atm. in. pad. Baukys Matas \$100.00, Biržiška Mykolas, Prof., atm. in. pad. Girvilas Kleopas A. \$100.00, Bratėnienė Mirta V., atm. in. pad. Januškevičienė Anelė \$800.00, Brazauskis Jonas, atm. in. pad. Straukas Izidorius \$100.00, Černius Rimas F. \$600.00, Dekanys Antanas, Vysk. \$200.00, Eidimtas Adolfas, Partizanų vadas, atm. in. pad. Bartkienė Dalia \$100.00, Gasiūnas Stasys \$525.00, Korporacija „Giedra“ Clevelande, jm. Leger Violeta Z. \$200.00, Grayson Vida S. \$200.00, Indriūnas Jonas, atm. in. pad. Juodvalkis Uosis \$400.00, Kasis Jonas ir Ina \$400.00, Katarakis Vaclovas, Kun. \$900.00, Kiršteinis Darius, jo tėvai Raimundas ir a.a. Aldona lit. mokyklos baigimo proga \$100.00, Kraziškių Sambūrio valdyba, jm. Bagdonas Apolinaras P. \$100.00, Kudirka Magdalena \$400.00, Laužikienė Adelė \$200.00, JAV LB Hot Springs apyl., jm. Ingauis Stepas p-kas \$300.00, Lukošius Balys ir Nijolė \$100.00, Lukošius Rimas Tadas \$100.00, Lukošius Vitas Tomas \$100.00, Markelienė Aldona \$100.00, Mažulis Antanas atm. in. pad. Mulkas Jonas, Arch. \$100.00, Narbutas Balys ir Genovaitė \$300.00, Pavalkis Viktoras, Kun. dr. St. John Baptist Church \$500.00, Petrauskas Petronėlė \$100.00, Pesys Aleksandra \$550.00, Petrutis Povilas, Sibiro kankinys, atm. in. pad. Petrutis Domicelė \$100.00, Popeliūka Klemensas, Gen. ir Vanda, atm. in. pad. Jurskytė Sniegulė \$100.00, Prizgintas Vacius ir šeima \$1,700.00, Rackauskas Antanas, Kun. \$1,125.00, Raslačiūnas Polius, M.D. \$900.00, Šadauskas Mykolas ir Rozalija, atm. in. pad. Šadauskaitė P. \$800.00, Šešplaukis Alfonsas, Ph. D. \$100.00, Shallna Antanas, Garbės konsulas, atm. in.

3432 WEST MARQUETTE RD.
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 825-6897
U.S.A.

We Will "Discount" Any Price On
TV, Audio, Video & Camera Equip-
ment. Call:

INTERNATIONAL AUDIOTRONIX
24 hours per day for free catalog
(CA) 1 - (800) 862-4982
1 - (800) 358-9092
Ext 107

SEDA DEGA

Stasys Baipšys

Tai Lietuvos karo aviacijos
kpt. Stasio Baipšio atminimui,
pergyvenimai iš 1944 metų Lie-
tuvoje, Vokietijoje.

Išleido Laima Baipšytė 1980
m. Kaina su persiuntimu \$5.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Illinojaus gyv. dar pridėda
30 ct. valstybės mokesčio.

ELEONORA GARBENIENĖ

PRAPUOLONYTĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.
Po ilgos ir sunkios ligos mirė sausio 30 d., 1982 m., 4 val. ry-
to, sulaukusi 65 m. amžiaus.

Gimė Petrapilyje, gyveno ir augo Lietuvoje, Kybartuose. Ame-
rikoje išgyveno 32 metus.

Pasiliko dideliam nuliūdime vyrras Vladas, duklė Audronė; 2
seserys Teresė ir Jonas Karveliai Floridoje, ir Bernarda ir Vytautas
Chlebinkai Lietuvoje; brolienė Birutė Prapuolienė, sūnėnai Sa-
rūnas su šeima, Patrimpas su žmona Penelope ir Svidrys; 2 duk-
terės Diantė Grėblūnienė su šeima Coloradoje, Lietuvoje Ma-
rytė su šeima ir sūnėnas Romas Chlebinkas su šeima; pusseserė
Aldona Prapuolonytė, pusbroliai Aukšs su žmona, Jurgis, Bernar-
das ir Marius Prapuolienai; ir kiti giminės.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71
Street. Laidotuvės įvyks antradienį, vasario 2 dieną. Iš koplyčios
9 val. ryto bus atlydėta į Sventiausios Mergelės Marijos Gimimo
parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės
sielą. Po pamaldų bus nulydėta į S. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus
dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: VYRRAS IR DUKTĖ

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

MOTULĖS DAINOS

Įdainavo "SODAUTO" Bostono Lietuvių Etnografinis
ansamblis, kuriam vadovauja Gita Merkevičiūtė-Kupčinskienė.

Tai lietuvių liaudies dainos kaip: Išleido močiutė. Su-
sėdė baudžiauninkai. Vai dariau, dariau lyseles. Vaikų šo-
kis. Vai tu rugeli. Ant kalno malūnėlis. Išgėriau vieną. Augo
kaimo mergelės. Šėriau žirgelį. Kam tie ratai. Polkutė. Kur
bakužė samanota ir kitos. Malonu klausyti, nes senovinės
lietuviškos liaudies dainos parodytos autentiškoje liaudi-
nėje formoje.

Kaina su persiuntimu \$7.95. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

pad. Shallna Susanne P. \$1,240.00, Šilėnas Viktoras ir
Ona \$200.00, Skirpstūnas Antanas, atm. in. pad.
Slavinskas E. I. \$200.00, Skodžius Antanas ir Marija
\$200.00, Slavinskas Steponas ir Stefanija, atm. in.:
Slavinskas E. I. \$100.00, Stelmokaitis Benediktas
\$400.00, Titenis Antanas \$100.00, Valiūška Antanas,
Kun.: Josen Emilija \$110.00, Vaineikis Juozas \$2-
600.00, Velykis Mykolas, Gen. atm. in.: Jurskytė
Sniegulė \$100.00, Vitkus-Kazimieraitis Juozas, atm.
in. pad. Vitkus Valerijonas \$410.00, Virbalis Jonas
\$100.00, Žiurys Eugenijus ir Regina \$100.00, Zemeckas
Kazys ir Helen \$200.00, Žygas Juozas ir Apolonia,
atm. in. pad. Žygas Baltutienė Danutė \$500.00.

1 \$120.00 Arlauskaitė-Mikšienė Zuzana, atm. in. pad. Ward
Nijolė \$825.50.
1 \$145.00 Jaškulis Antanas, atm. in. per Pleckaitienę N. 15
asmėnų \$145.00.
1 \$150.00 Skuodas Justin \$150.00.
11 \$200.00 Bublys Romualdas ir Ingrida \$200.00, Černius Kazys ir
Filomena \$800.00, Galinis Bronius, Inž. ir Irena
\$1,000.00, Jackson Joseph ir Helen \$200.00, Kisieliū-
Tomas, M.D. ir Rita \$500.00, Klevas Vincentas ir Sofija
\$350.00, Matthes Kurt, atm. in.: Matthes Edith L.
\$100.00 ir sūnus Jonas bei duklė Saliamonienė Rita su
šeima per Liutermozienę Oną \$100.00, iš viso \$200.00,
Monstavičius Algirdas, M.D. ir Barbora \$1,100.00,
Plenys Kazimieras, atm. in. pad. Plėnienė Sofija
\$350.00, Staniškis Bronius ir Sofija \$1,400.00, Varnelis
Apolinaras ir Jadvyga \$1,000.00.

1 \$210.00 Šliažas Algis (miręs) ir Jadvyga per gimines ir kt.
\$410.00.
1 \$250.00 Ankudas Stanley, M.D. \$2,850.00.
1 \$280.00 Zelba Bronė, atm. in. pad. Zelba Pranas \$500.00.
5 \$300.00 Jasulaitis Juozas, Australia \$1,700.00, Ignatonis
Jeronimas, atm. in. pad. Ignatonis Lilija, M.D. \$1-
065.00, Jasutis Stasys \$500.00, Plikaitis Juozas J., M.D.
ir Barbora \$3,700.00, Skvireckas Juozapas, Arkiv. atm.
in.: Morkūnas Simonas, Kun. \$200.00 ir Pikturka Vy-
tautas, Kun. \$100.00, iš viso \$300.00.
1 \$400.00 Butvydas Vincas ir Viltis \$500.00.
4 \$500.00 Džugas Stasys ir Sofija \$900.00, Laucius Genovaitė,
atm. in. per sūnų Laucijų Henriką gimines ir kt.
\$500.00, Prockis Jonas, atm. in. pad. Prockienė Stefa
\$1,500.00, X \$5,000.00.
7 \$1,000.00 X \$1,000.00, Bieliauskas Vytautas, Ph. D. ir Danutė,
M.D. \$4,500.00, Motiekienė Antanina per LF išd. Grušą
Los Angeles \$1,000.00, Ruokis Jonas ir Stasė, atm. in.:
Biknevičienė Gražina \$1,000.00, Vitkauskas Liuci-
tanas, kpt., sav. kūr. fizikas ir žmona Marija Virulytė,
atm. in.: Apanius Linda \$1,000.00, Žuras-Zurauskas
Jonas, atm. in. pad. Žuras Alina \$5,000.00, Pranis
Petras ir Birutė \$1,000.00.
1 \$2,000.00 Budrevičius Juozas (Joe) \$2,100.00.
2 \$4,000.00 X \$15,000.00, Naujokaitis Gediminas \$5,600.00.
115

Iš viso 115 narių \$30,810.20

Lietuvių Fondas įgėję į trečią milijoną į pagrindinis kapitalas
1981.XII.31 pasiekė \$2,149,443.90. Gautomis palūkanomis parėmė
meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą \$891,585.77.
Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį.
1981.XII.31 palikimais gauta \$535,210.48.

Sudarykite testamentą ir bent dalį turto palikime Lietuvių
Fondui. Testamentas įrašykite šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, A NON-FOR-PROFIT,
TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION,
2422 W. MARQUETTE ROAD, CHICAGO ILLINOIS 60629“

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis
remiamas lietuviškos kultūros išlaikymas.

PADĖKA

A. + A.

JONAS KANIŠAUSKAS

Mirė 1981 m. gruodžio 27 d. ir gruodžio 31 d. palaidotas Šv.
Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Nuoširdžiai dėkojame visiems giminiams, draugams ir pažis-
tamiems savo dalyvavimu šermentyse, atsisveikinime ir laidotuvėse
palengvintiems mūsų skausmą ir liūdėjimą.

Dėkojame visiems už žodžių, laiškais ir spaudoje pareiktą už-
uojautą.

Dėkojame visiems šv. Mišių ir kitomis aukomis pagerbusiems
velionio atmintį.

Dėkojame kunigams V. Mikolaičiui, J. Vaišniui S.J., J. Borevi-
čiui S.J. ir klebonui A. Zakarauskui su šv. Vardo Draugijos nariais
savo maldomis palydėjusiems velionį.

Dėkojame kan. V. Zakarauskui už šv. Mišias, pamokslą ir pa-
lydėjimą į kapines. Dėkojame parapijos chorui giedojusiems šv. Mi-
šių metu.

Dėkojame Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės šauliams, vado-
vaujamiems š. J. Mackonio, už atsisveikinimo pravedimą, garbės
sargybą ir karsto nešimą. Dėkojame savanoriams-kūrėjams už gar-
bės sargybą ir karsto nešimą. Dėkojame veteranams-ramovėnams
už garbės sargybą.

Dėkojame organizacijų atstovams už jautrius atsisveikinimo
žodžius: p.p. Tamuliui, Vengianskui, Mackoniui, Juškaičiui, dr. Pa-
liokui, Bagdonui.

Dėkojame p. O. Viržintienei už Lietuvos žemės saulę įdėtą į
karstą ir skautininkei Aurelijai Vaičiūnienei už Lietuvos smėlio
žiupsnelį ir gintaro trupinėlį ant karsto.

Nuoširdžiai dėkojame laidotuvių direktoriui Donald Petkui už
tvarkingą, rūpestingą ir malonų patarnavimą.

Dėkui visiems!

Liūdinčios Dukterys ir Seserys su šeimomis.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVENUE Tel. Yards 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET Tel. Republic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

Išigykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKUNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHENIER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI

STASYS BARAS, tenoras

Stuttgart'o Simfoninis orkestras

Dirigentas DARIUS LAPINSKAS

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiunti-
mu \$7.95. Amerikoje. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

APLINK MUS

× Prel. Jonas Aviza, buvęs Kauno arkivyskupijos kurijos archyvaro padėjėjas ir notaras, Vokietijos vyskupų delegatas lietuvių pastoracijai 1971-1979 m., šiuo metu gyvenęs Muenchene, atsiuntė "Lietuvos bažnyčių" knygų autoriui tikslų informaciją apie Kauno arkivyskupijos kunigus išveivioje. Ta proga jis pasidžiaugė, kad jau baigiamame ruošti spaudai knygą apie Kauno arkivyskupijos bažnyčias, palinkėjo autoriui geros sveikatos ir išreiškė savo priitarimą tokio veikalo išleidimui.

× Kun. Antanas Saulaitis, PLB vald. vicepirmininkas švietimo reikalams, išsiuntė kompektus leidinių visų kraštų LB valdyboms, kad kraštuose veikiančios lituanistinės mokyklos susipažintų su lituanistiniam švietimui tinkamais leidiniais ir galėtų juos užsakyti savo mokykloms. Leidiniai ir jų persiuntimas kainavo keletą tikstančių dolerių. Šį projektą parėmė Lietuvių Fondas.

× Dr. A. Kušlys, Šveicarijos LB pirmininkas, savo laiške PLB valdybai rašo, kad paskutiniu laiku Europos spaudoje dažnai minimas Jaltos sutartis, pastebint, kad ji yra prieš tautų apsisprendimo teisę. Dr. Kušlys reiškia nuomonę, kad Lietuvių Bendruomenė turėtų parašyti JAV-ių prezidentui laišką, reikalaujant, ne prašant, kad jis paskeibytų Jaltos sutartis negaliojančiomis. Tokį laišką taip pat reikėtų paskeibti Amerikos spaudoje.

× Rūta Pakštaitė, Jonas Antanaitis, Ada Jusienė, Čikagiečiai, Aldona Aistienė, Temple Hills, Md., Jonas Saulys, Bradford, Conn., Aleksandra Zukas, Woodhaven, N. Y., S. Čipkienė, Baltimore, Md., Irena Blekys, Seattle, Wash., atsiuntė po 5 dol. aukų įvairioms progoms. Ačiū.

× Pranas Stančius, Nashua, N. H., pratešdamas "Draugo" prenumeratą, atsiuntė 17 dol. auką. Labai ačiū už lietuviško žodžio vertinimą. P. Stančius dar prirašė trumpai, kad jis "Draugą" skaito jau 33 metai, jam patinka, jo laukia kas dieną.

× Knights of Lithuania, Illinois - Indiana district, vertindami lietuviškos spaudos reikšmę lietuviškame veikime, per savo pirmininką I. K. Sankų atsiuntė 25 dol. auką. Nuširdus ačiū.

× "Suktinio" ratelio vadovė, Chicago, Ill., norėdami paremti lietuvišką spaudą, be to, už gerą jo informaciją, atsiuntė 25 dol. auką. Labai dėkojame.

× Adv. Eugene R. Pietkivčius, Chicago, Ill., direktorius Lietuvių Katalikų spaudos draugijos, kuri leidžia "Draugą", dienraštį, įteikė 250 dol. auką jo stiprinimui. Nuširdus ačiū už gražią paramą.

× A. a. Kazys Sutkaitis, Souderton, Pa., mūsų daugelio metų skaitytojas, mirė 1981 m. lapkričio mėn. Taip mums rašo jo sūnus Gismund, gyv. Perkasio, Pa.

× Polmyra Damsaitienė, Elzbieta Lapinskienė, aplankė "Draugą" ir įsigijo naujausių leidinių už didesnes sumas.

× Lietuvių Fondo Fed. Kreditu Kooperatyvas moka aukštesnius procentus už indėlius kaip bankai ar taupymo b-ės. Kiekviena sąskaita yra apdrausta iki 100,000 dol. Kooperatyvas atidarytas trečiadieniais nuo 12-6 v., šeštadieniais nuo 10-12 val. L.F. patalpose tel. 737-2110, sekmadieniais nuo 10-1 v. Jaunimo Centre. (sk.)

× Danutė ir Raimundas Šleiniai, Chicago, Ill., lietuviškų organizacijų darbuotojai, paskyrė tūkstantinę Lituanistikos katedrą.

× Bronius Kvilyks, buvęs "Draugo" redaktorius, šią savaitę išvyksta į Californiją. Vasario 7 d. jis skaitys pagrindinę paskaitą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime San Francisco lietuviams, po paskaitos rody Lietuvos bažnyčių skaidres. Kartu suruoš ir dartinės rezistencijos — pagrindžio leidinių ir dokumentų parodėlę. Meninę programos dalį atliks vietinė tautinių šokių grupė "Vakarų vaikai". Minėjimas prasidės 2 val. p. p. Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje, Milpitas, kur kelbonas yra kun. dr. V. Pavalkis.

× Advokatas Povilas Žumbakis bus pagrindinis paskaitininkas per Lemonto LB apylinkės Vasario 16-tosios minėjimą, kuris įvyks vasario 14, 2 val. po pietų Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos patalpose. Meninę programą atliks mokyklos mokiniai ir "Spindulio" tautinių šokių grupė. Šv. Mišios bus atnaušiamos 12:45 po pietų De Andreas seminarijoje.

× Rimantas ir Rūta Penčylai, Palos Hts., Ill., Romas Jurkus, Verdun, Kanada, Vladas Baltrušas, B. C., Kanada, R. Petro-nienė, So. Boston, Mass., Sophia Vičiulis, Baltimore, Md., atsiuntė po 5 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× JAV LB Cape Cod apylinkės valdyba, atsiuntė 25 dol. auką su laišku: "... apylinkės valdyba labai vertina "Draugo" vadovų tikrą supratimą LB-nės darbų lietuviškos išlaikymo išveivioje ir sunkų darbą Lietuvos vadavimo barose. Tikime, kad "Draugas" ir ateityje LB-nės pastangas remis ir garsins". Pasirašė Vladas Židziūnas, valdybos pirmininkas, ir Irena Jasobienė, išdinkinė. Labai ačiū už auką.

× Algis Liepinaitis, Riverside, Ill., Austras Puzinas, San Mateo, Cal., O. Dagys, St. Louis, Mo., inž. Vaclovas Mažeika, Park Ridge, Ill., užsiskak naujausių leidinių už didesnes sumas.

× Dr. Rūta Čepulytė-Taafes, Ottawa, Kanada, Sofija Racinskis, Cleveland, Ohio, Gregor W. Radvenis, Los Angeles, Cal., Jonas Razmukas, Chicago, Ill., C. Mickienas, Centerville, Mass., atsiuntė visi įvairioms progoms po 10 dol. aukų. Nuširdus ačiū.

× Kazys Mickevičius, Cicero, Ill., Antanas Plaušinitis, S. Sagamogienė, Čikagiečiai, August Dumbra, Saginaw, Mich., Klemens Ceputis, Muskegon, Mich., E. Ramančionis, Woodhaven, N. Y., Ben Stankus, Santa Clara, Cal., C. Choromanskis, Hamilton, Kanada, Frank Verketis, Fairfield, Cal., A. Sakas, Lancaster, Ohio, M. L. Jasaitis, Boston, Mass., Apol. Varnelis, Dowagiac, Mich., visi užsiskak įvairių leidinių, plokštelių ir medžio drožinių.

× Alex Blinstrubas, Summit, Ill., pratešė prenumeratą ir prikrijo auką už kalėdines korteles. Ačiū.

× Anatolijus Lukas, Chicago, Ill., visuomenininkas, mūsų rėmėjas, pratešė "Draugo" prenumeratą, pridėjo 15 dol. auką su prierašu: "... mūsų senesnės kartos skaitytojų gretos retėja, tačiau "Draugas" vis toks lietuviškas, mielas... Pats laikas ne tik remti savo laikraštį, bet prikalbėti bent vieną jaunąsnes kartos būti "Draugo" skaitytoju..." Labai ačiū už paramą ir mielus žodžius.

× Ignas Vaičiūnas, Chicago, Ill., atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Ačiū.

× Dr. Zenonas Rekašius, Ginta Remeikytė, Jonas Šoliūnas ir kiti kalbės apie lietuvių spaudos kryptį, etiką, finansinį pagrindą, skaitytojų pageidavimus Šviesos - Santaros rengimoje vakaronėje penktadienį, vasario 5 d., 7:30 val. vak. Jaunimo Centro kavinėje.

× PLB Kultūrinė komisija, kuriai vadovauja V. Kleiza, rūpinasi megzti kultūrinius ryšius su užsienio kraštų lietuviams, Tokios kultūrinės draugystės ugdymui komisija kviečia menininkus iš užsienio kraštų į Š. Ameriką, taip pat ruošia išvykas iš Š. Amerikos. Vasario ir kovo mėnesiais Kultūrinės komisijos kviečiami įvairiose lietuviškose kolonijose svečiuosis Argentinos solistai Zuzana Valadkaitė de Lopez (mezzo sopranas) ir Antanas Slančiauskas (bosas). Vasario mėnesį aplankys Chicago.

× LB Cicero apylinkės valdyba vasario 14 d. ruošia Vasario 16 minėjimą. Šv. Mišios už Lietuvą bus Šv. Antano bažnyčioje 10:30 val. ryto, 12 val. popietės salėje akademija su programa. Pagrindinis galbetojas — advokatas Saulius Kuprys. Meninę dalį atliks solistė Rūta Pakštaitė. Dalyvausime visi pamaldose ir minėjime.

× J. Taoras, St. Petersburg Beach, Fla., pratešdamas "Draugo" prenumeratą, atsiuntė ir 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Ačiū. Pašto ženklais galima mokėti.

× Vladas Cvinškas, Juno Beach, Fla., Emilija Jurgėla, Glendale, N. Y., Jonas Kriščiukaitis, Avon, Mass., Stan. K. Lukas, Brooklyn, N. Y., Albinas Slivinskas, Addison, Ill., Petras Vingelis, Omaha, Nebr., atsiuntė įvairioms progoms po 7 dol. aukų. Labai ačiū.

× N. Orlauskas, Detroit, Mich., P. Grušas, Agoura, Cal., Ona Simonienė, Lovell, Mass., A. Norkevičius, West - Borough, Mass., Antanas Makaras, Hot Springs, Ark., atsiuntė po 7 dol. aukų. Labai ačiū.

× Juozas Grabys, Winnipeg, Man., Kanada, P. Ausiejus, Centerville, Mass., Raymond Gierštikas, Oak Lawn, Ill., St. Druskis, Ont., Kanada, J. Povilaitis, Omaha, Nebr., atsiuntė po 5 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Ačiū.

× A. Stankevičius, Melrose Park, Ill., Sophie Dovydasukas, Cicero, Ill., Stasys Barsteika, Cleveland, Ohio, A. Kazickas, Philadelphia, Pa., Virginia Gucekas, Oxon Hill, Md., R. Vilkas, Miami Beach, Fla., atsiuntė po 5 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Ačiū.

× Bruno Petrauskas, Burbank, Ill., atsiuntė 5 dol. J. Sagudūnas, Los Alamos, Cal., — 4 dol. Po 3 dol.: M. D. Banevičius, Jonas Gintautas, A. Šulaitis, Jonas Lengvinas. Po 2 dol.: M. Vaitkevičius, S. Stočkus, Alfonsas Jesunas. Ačiū.

× Ben Serapinas, Oak Lawn, Ill., atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Po 7 dol. atsiuntė: J. Urbonavičius, East Windsor, N. J., Vytautas Norkus, Waterbury, Conn., K. Kau-linis, Philadelphia, Pa., Povilas Naureckas, Chicago, Ill., — 5 dol., E. M. Juška — 4 dol., Antanas Plaušinitis — 3 dol., po 2 dol. — Antanas Sajauskas ir Marija Naujalis. Visiems ačiū.

× Anna Balis, Rego Park, N. Y., užsiprenumeravo "Draugą" vėnieriems metams, padedant P. Turulienėi. Ačiū abiem.

× 3 dol. atsiuntė J. Musteikis. Po 2 dol.: Ana Taraila, J. Girdauskas ir Maria Dabrilas. Labai ačiū.

× Algis Liepinaitis, Riverside, Ill., aplankė "Draugą", įsigijo naujausių leidinių už didesnę sumą ir įteikė auką lietuviškos knygos palaikymui išveivioje. Labai ačiū.

Lietuviai pas Pensilvanijos gubernatorių gruodžio 19 d. jo namuose įvykusiame priėmime. I eilę iš k.: B. Senferas, A. Novasitis, Virginia Thornburgh, gubernatorių Dick Thornburgh, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr, F. Boyle ir Lietuvos vyčių kuopų atstovai-vės.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NEBJOKIME NAUDOTIS VALDŽIOS PARAMA

Chicagos miesto centre yra istaiga, kuri rūpinasi senesnio amžiaus ir invalidumo paliešais asmenimis (Office for senior citizens and handicapped). Ji turi skyrius įvairiose miesto dalyse. Mūsų, lietuvių, apgyventai Marquette Parko apylinkė artimiausias tos istaigos skyrius "Multi purpose center for seniors" vardu yra 6117 So. Kedzie Ave. Skyrius kviečia ir ragina apylinkės pensininkus ir invalidus pasinaudoti jo veikla ir renginiais.

Kiekvieną mėnesį istaiga išspausdina savo mėnesinės veiklos planą, nurodymą laiką ir renginio pobūdį. Pensininkams ir invalidams pietūs už labai žemą kainą vyksta kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį. Tačiau šiemis pietums reikia užsiregistruoti pirmadieniais iki 12 val. Kiekvieną penktadienį 1 val. yra įvairių rankdarbių kursai. Kiekvieną sekmadienį 1:30 val. p. p. rodomas filmas. Kiekvieną antrą ir ketvirtą mėnesio šeštadienį vyksta bingo žaidimai. Norint gauti žaidimų kortelę, reikia nunešti kokią nors dovanėlę vieno dolerio vertės. Šokiai vyksta kiekvieną sekmadienį. Knygynas atdaras visą dieną. Iš anksto užsisakius, galima gauti susirinkimams sales. Invalidams būna specialūs patarimai ir diskusijos. Nuo vasario 1 d. pirmadieniais ir trečiadieniais bus pensininkams ir invalidams užpildomi mokesčiai (income tax), tik reikia iš anksto susitarti. Čia taip pat yra raštinės, kuriose pareigūnai užpildo įvairias formas, liečiančias socialinius reikalus.

Kiekvieną mėnesį čia yra sukviečiami apylinkės pensininkai ir invalidai organizacijų atstovai. Miesto centro ar kitų skyrių pareigūnai padaro pranešimus, kas yra naujo socialinių reikalų srityje. Kas du mėnesiai būna konferencijos, kur kalbama apie

senelių priežiūrą ir kokią pagalbą pensininkai gali gauti iš valdžios. Į tuos susirinkimus būdavo kviečiama kaip Lietuvos Dukterų draugijos atstovė.

Vėliausias toks susirinkimas įvyko sausio 22 d. 10-12 val. Skyriaus direktorė Barbara A. Nicpan padarė pranešimą apie įvairius pagerinimus pensininkams ir invalidams. Taip pat pranešė, kad valdžios šalpos istaiga (Welfare office) dalins sūrio, pieno miltelių ir kruopų atsargas.

Peer Lykke, Grants management direktorius, pranešė, kad šiais metais federalinė ir valstijos valdžia yra paskyrusi 15 milijonų dolerių pelno nesiekiančioms organizacijoms mažųjų premijų (mini grants) vardu. Skiriama 17,500 dol. vieniems metams, ypatingu atveju dviem, bet ne daugiau. Todėl kartą negavus, bet prašymus kartojant yra vilties kiekvienai pelno nesiekiančiai organizacijai premiją gauti. Tai būtų "Special ethnic access grant" angliskai nekalbantiems seniesiems žmonėms. Šiai programai skiriama 20,000 dol. Ta programa apima daugiau kultūrinę veiklą.

Kai kurios lietuviškos organizacijos ar istaigos tokias premijas jau yra gavusios ir jomis pasinaudojusios, kai kurios tebelaukia savo eilės. Deja, yra ir tokių lietuviškų organizacijų, kurios save vadina šalpos organizacija, narių ir net valdybų, kurie, J. Šoliūno žodžiais tariant, "yra nepaprastai priešingi bet kokios šalpos gavimui iš federalinės ar vietinės valdžios institucijų" (Pavydas kenkia, "Draugas", 1982. I. 25), o tuos savo narius, kurie valdybos posėdžiuose ar visuotiniuose susirinkimuose šį reikalą kelia ar tos paramos valdiškose istaigose ieško, šmeižia, smerkia, išstumia. Kas čia? Pavydas, kad

lietuvis gaus? Amerikiečių įstaigų baimė? Kodėl važiuojama į paramą skiriančią istaigą ne paramos prašyti, o jos atsisakyti? Argi savo šalpos ištekliai nenorime padidinti, o tik sumažinti iki minimumo: kiek gavau aukų iš lietuvių, tiek ir išdalinu...

Yra būdų ir progų gauti piniginę paramą — lietuviui nereikia. Yra siūloma sūrio, pieno miltelių, kruopų — lietuviškai šalpos organizacijai tuo rūpintis per žemą? Žinoma, mes — jei ne finansiniai, tai bent dvasios "milijonieriai".

Pr. Masilionienė

IŠ ARTI IR TOLI AUSTRALIJOJE

— Andriui Tamulevičiui, Lietuvos kariuomenės savanoriui-kūrėjui, buvo amputuotos abidvi kojos. Ligonis slaugomas savo žmonos Springvale vietovėje.

— A. a. Jonas Mulokas, apie kurio mirtį buvome trumpai pranešę, buvo sausio 17 d. palaidotas Springvale kapinėse, Melbourne. Buvo gimęs 1892 m. Papilio valsčiuje. Lietuvoje dirbo žemės ūkio ministerijos žinyboje. Australijoje aktyviai reikėsi Australijos Liet. katalikų federacijoje, priklausė ateitininkams. Yra paskelbęs nemažą rašinių ir keletą knygelių.

J. A. VALSTYBĖSE

— Vincas Tautvydas Užkuraitis sėkmingai išlaikė Californijos valstijos advokato egzaminus ir gavo teisę verstis advokatu. Jis yra baigęs Los Angeles Loyolos aukšt. mokyklą, studijavęs Californijos universitete ir baigęs 1977 m. bakalauro laipsnį, o paskui konkurso būdu įstojęs į Los Angeles universiteto teisių fakultetą ir dar baigė biznio administraciją, gaudamas teisių daktaro diplomą. Abiejuose universitetuose buvo pirmaujantis studentas. Naujasis advokatas yra mirusio Vinco ir Veltos Užkuraičių sūnus, artimas prof. J. Balčikonio giminaitis. Jis yra veiklus lietuvių apylinkėje.

— A. a. Bronislavas Janonis, senosios kartos lietuvis, sulaukęs 87 m. amžiaus, mirė New Yorke. Kilęs iš Panevėžio. Jo sūnus Lawrence Janonis yra ilgametis New Yorko Lietuvos Vyčių kuopos pirmininkas. Vėlionio atsisveikinti susirinko vyčių 12 ir 110 kuopos, nors jis ir nepriklausė organizacijai.

— Akt. Juozas Boley-Bolevičius, gyvenęs New Yorke, buvo išvykęs į Romą dalyvauti savo giminių šventimuose. Taip pat į arkiv. J. V. Bulaičio vyskupiskų šventimus iš New Yorke buvo nuvykęs ir kun. Kazimieras Pugevičius, kuris parsivežė daug nuotraukų (jos panaudojamos ir "Drauge") ir įkalbėjo juosteles, kurią galėjo transliuoti per radijo valandėlę.

— A. a. Emilija Mitkienė, viena šv. Kazimiero parapijos pirminė, mirė Los Angeles, sulaukusi 94 metų amžiaus, pereitę metų pabaigoje. Ji buvo nuvežta palaidoti į Chicago šv. Kazimiero kapines, kur jau ilsi jos a. a. vyras Vincas.

— A. a. Petronėlė Bichnevičienė, sulaukusi 84 m. amžiaus, sausio 17 d. mirė New Yorke, palikdama tris sūnus ir keturias dukteris. Palaidota šv. Jono kapinėse iš Apreiškimo par. bažnyčios. Vyras buvo miręs jau anksčiau. Jis yra buvęs Vievržėnų, Kretingos apskr., girininkas.

— A. a. Henrika Kirkylienė-Bukaitė sausio 13 d. mirė New Yorke ir palaidota sausio 16 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Liko sūnus Viktoras Kirkyla su šeima.

— Los Angeles lietuvių kolonijoje per Kalėdų laikotarpį mirė Emilija Mitkienė, Bernardas Naginis ir Vincas Mieželis, o po Naujųjų metų mirė Petronėlė Paišienė, kuri palaidota prie savo giminių Simi Valley, Calif. Palaidojimu rūpinosi sūnus Alfonsas Paišius su žmona.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

2649 W. 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Tel. 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.

Šeštad. 9-12 val.

ir pagal susitarimą

DR. ANTANAS KUČAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

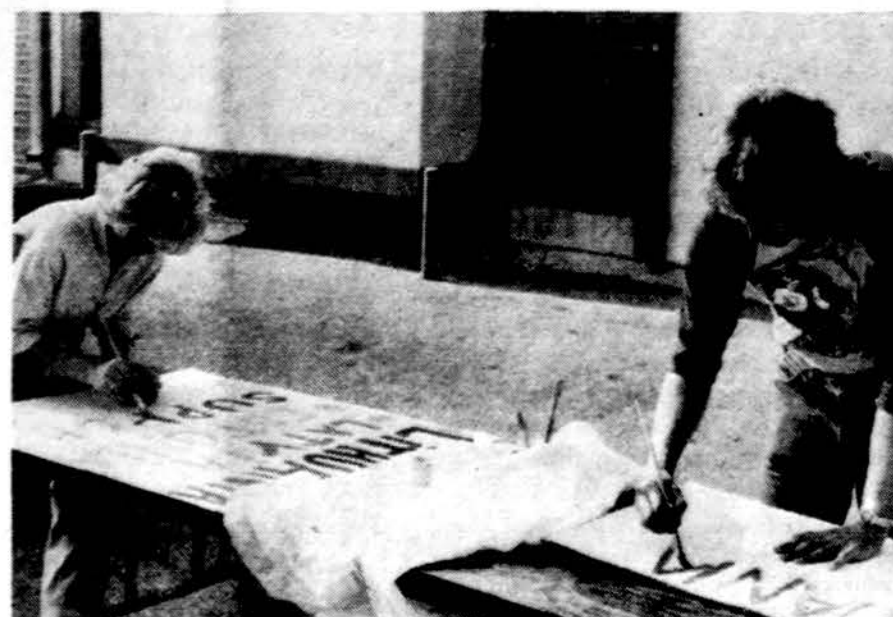
Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORÉ

Tai geriausia knyga, kokią iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 392 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Jaunuoliai daro plakatus prieš lenkų ir Sovietų S-gos priešpaudą demonstracijoms.